KÜÇÜK İLÂNLARIMIZ

En ucuz ve en tesirli ilân vasıtasıdır

4 defası: 98 kuruş

AKŞAM ilân servisi, telefon 24240

AKŞAM

En Sağlam, En Ucuz

Hesap defterleri AKŞAM matbaasında dır.

Yevmiye, Kasa defterleri, Defteri kebirler, muavin defterler (Cildleri İngiliz prese kartonu iledir.)

120, 150, 200 kuruş

Sene 19 — No. 6585 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ — 15 ŞUBAT 1937

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Müdür) - 20113 (Klişe)

Sancak meselesinin hallinden sonra

Suriyede Konsey kararı aleyhinde bazı hareketler görülmiye başladı

Sık sık nümayişler yapılıyor, fesat çıkarmak için tertipler hazırlanıyor

Halep 14 (Hususî) — Konsey kararından sonra Suriyede nümayişler gittikçe ehemmiyetli bir hal almaya başlamıştır. Hemen 26 kânunusaniden beri sık sık dükkânlar kapanmakta, mitingler yapılmakta, sokaklarda nümayişler tertip edilmektedir. Bunların yanında mazbata toplamak, protesto telgrafları çekmek te sık sık yapılan hareketlerdendir.

Konsey kararı aleyhinde, başta İskenderun müdafaa cemiyeti olmak üzere tekmil Vatanî kütlesi şubeleri, propaganda ve neşriyat büroları ve esnaf teşekkülleri geceli gündüzlü faaliyete sevk olunmuştur. Her tarafta mütemadiyen nutuklar verilmekte ve bu nutuklarda Suriyeden bir karış toprağın terkedilmiyeceği gazetelerle ve telgraflarla etrafa bildirilmektedir.

Her gün, her Suriye şehrinde Vatanî kulüplerine Şamdan bir resmî tebliğ gelmekte ve bu resmî tebliğlerde Sancağın son vaziyeti ve hükûmetin mukarreratı bildirilmektedir.

SIK SIK YAPILAN TOPLANTILAR

Humus 14 (Hususî) — Antakyada Adalı Hacı Mehmed oğlu Rasim, be-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Mesele henüz bitmedi

Fransız gazetelerinin neşriyatından anlaşılıyor ki Parise giden Sürye heyeti, Fransa hükûmeti nezdinde bazı garib teşebbüslerde bulunuyor. Garib diyoruz, çünkü Süryelilerin dilekleri Fransızları bile hiddete sevkediyor.

Milletler Cemiyeti konseyinin Hatay için kabul ve ilân ettiği esasları değiştirmek düşüncesi, Sürye ricalinin kafasında dahi olagan sayılamıyacağı cihetle Süryelilerin Pariste - epeyce sert mukabele gören - ısrarları olsa olsa tatbikatta birşeyler koparmak ümidinden kuvvet alabilir.

Filhakika yakında Cenevrede toplanacak bir mutahassıslar komisyonu Hatayın esas yasasını ve idare kanununu hazırlayacaktır. Milletler Cemiyeti konseyi namına hazırlanacak olan bu kanunlar geçen ay kabul edilen esas prensiplerin tatbikatı olacaktır. Her esas nazariyenin kıymeti, ancak tatbikatta belli olacağı için, komisyonun hazırlayacağı bu kanunların Hatayın istikbali bakımından ehemmiyeti elbet büyüktür. Meselâ konseyin kararında, *Sancak başlı başına bir varlıktır* deniyor. Hatayın ayrı, yani Süryeden farklı bir mevcudiyet olduğu esasını, tatbikatta idare kanunları meydana çıkaracak. Gene bu kararda: «Sancak, dahilî işlerinde tam bir istiklâle sahiptir» diye yazılı. Bu tam istiklâlin derece ve mahiyeti, gene hazırlanacak kanunlarla belli olacak. Hatayın Millet Meclisi, hükûmeti, mahkemeleri olacağı konsey kararında musarrah. Fakat bunların tatbiki tarzı bizim için mühimdir.

İşte bu gibi tatbikata ait meseleler konuşulurken vaziyeti ileriye, geriye çekmek gibi imkânlardan medet uman Sürye heyeti Fransa hükûmetinden Hatayın Sürye ile rabıtasını azamî muhafaza ettirecek şekiller aramasını istiyor.

Boşuna zahmet... Zira, konsey tarafından kabul edilen esaslar, kısa prensiplerden ibaret olmakla beraber o derece sarih, sabit ve tatbikatı artık bütün dünya nazariyelerine o kadar malûm esaslardır ki üzerlerinde bir saniye tereddüt bile caiz değildir.

Bununla beraber, hâlâ Hataydan nahoş haberler geliyor, hâlâ Sürye, olan biten hakikate göz yumarak macera arıyor ve Fransayı Türkiye ile, işin sonunda dahi bozuşmaya sevketmek istiyor.

Mesele henüz bitmiş değildir.

Tahkikat safhasındaki mücadele de ne kadar çetin olursa olsun, Türkiye, bir millî iş olarak mukadderatile bu kadar candan alâkadar olduğu Hatay dâvâsını sonuna eriştirmek için aynı azimle çalışacaktır. Esasen ne Milletler Cemiyeti konseyinin, ne de Fransanın, iş bitmiş iken Süryelilere âlet olmak isteyeceklerini akla getirmek doğru değildir. Bunu biz değil, bizzat Fransızlar söylüyor.

Ümid ederdik ki mesele bu şekilde bittikten sonra Süryeliler Türkiyenin dostluğunu kazanacak yollara tevessül ederler ve Türkiyeden yükselen samimî dostluk sesine aynı suretle mukabele ederler. Sürye ricalinin, ergeç hakikî menfaatlerini idrâk edeceklerinden ümidimizi kesmiyoruz.

Balkan antantı konseyi bugün Atinada toplanıyor

Dört Balkan devletinin hariciye vekilleri bu sabah Atinaya vasıl oldular

Hariciye vekilimiz beyanatta bulundu, Selânikte Atatürkün doğduğu evi ziyaret etti

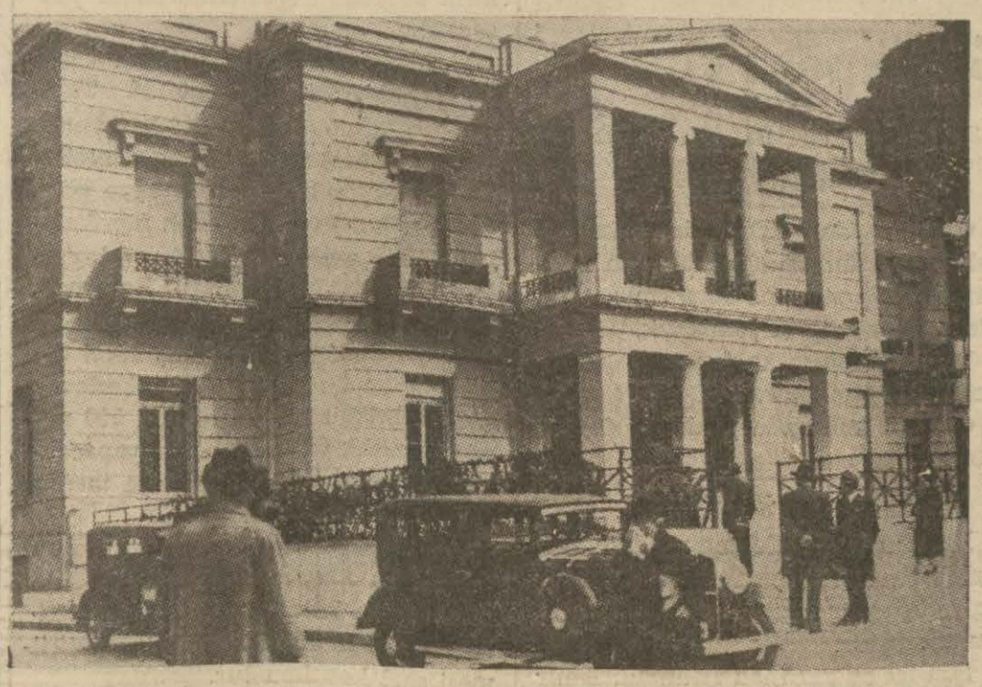

İçinde Balkan antlaşması konseyi toplanacağı Yunan hariciye nezareti binası

Atina 14 (Sureti mahsusada giden muharririmizden) — Hariciye vekilimiz B .Tevfik Rüştü Aras hududda, Selânik, Trakya ve Makedonya valileri, bir kıta asker ve halk tarafından karşılandı.

B. Tevfik Rüştü Aras Gümülcünede gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hatay anayasasının hazırlanmasına yakında başlanıyor

25 şubatta toplanacak olan komisyonda Türk Fransız murahhaslarile hukuku esasiye mütehassısları da bulunacak

***Cenevre* 14 (Hususî) — Hatayın teşkilâtı esasiye kanunu ile idarî kanununu hazırlıyacak olan hukuk mütehassısları komitesi bu ayın yirmi beşinde Cenevrede toplanacaktır. Milletler Cemiyeti konseyi namına Hatay idarî kanunlarını ihzar edecek olan bu komisyon Türkiye, Fransa murahhasları ile İsveç, Danimarka ve İrlândadan celbedilen hukuku esasiye mütehassıslarından mürekkeptir.**

Bu komisyonun hazırlıyacağı teşkilâtı esasiye konseyin mayıs içtimaında kabul ve tasdik edilerek Hatayda tatbika başlanacaktır.

Murahhasımız cuma günü Ankaradan hareket ediyor

Ankara 14 (Telefon) — Milletler Cemiyeti hukuk komitesinin bu ayın yirmi beşinde yapacağı toplantıda hükûmteimiz namına bulunacak olan hariciye vekâleti umumî kâtibi Numan Rıfat Menemencioğlu cuma günü Ankaradan İstanbula hareket edecek ve oradan doğruca Cenevreye gidecektir.

Tarihî kıymeti olan medreseler müze haline konacak

Muhafazasına lüzum görülmiyen medreseler bir heyet tarafından tesbit edilecek

Dahiliye vekâleti tarafından verilen bir emir üzerine, şimdiye kadar idarei hususiye tarafından kiraya verilen eski medreselerin yeniden kiralanamıyacağını yazmıştık.

Haber aldığımıza göre İstanbuldaki tarihî âbideleri tetkik eden şehircilik mütehassısı M. Proste eski medreseler üzerinde durmuştur. Mütehassıs, lik önce medrese binalarını, mimarî kıymetleri itibarile sınıflara ayırmış, bundan sonra şehrin tarihi hakkında verilen malûmata göre medreseleri ikinci bir tetkike tabi tutmuştur.

Mamafih, mütehassıs tam hükmünü vermek için her medrese binası hakkında tetkikatını derinleştirmek mecburiyetini hissetmiştir. M. Proste bu sefer şehrimize döndükten sonra bu bahis etrafındaki tetkikatını ikmal edecektir. Bundan sonra muhafaza edilecek olan medreselerle, muhafazasına lüzum görülmiyen medreseler tesbit edilecektir.

Çok büyük tarihî kıymeti olan bir kısım medreselere eski devrin eşya eserleri konarak bunların bir nevi müze halinde muhafaza edilmesi düşünülmektedir.

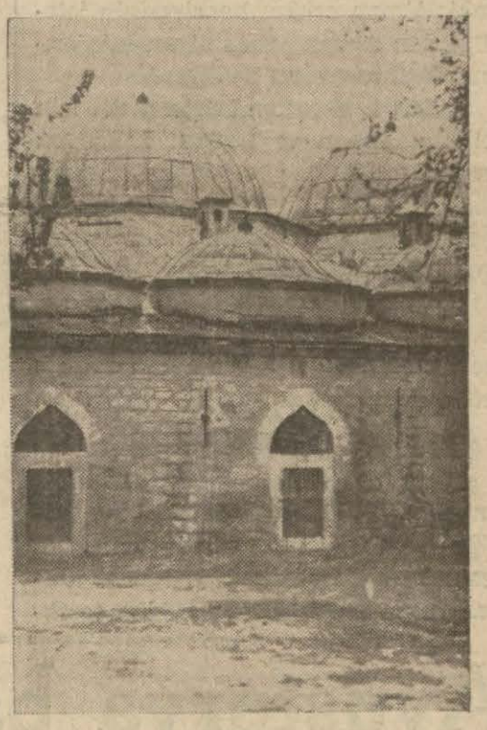

Fatih medresesi

Ahu gözlü Jean kipura

İzmirde elli kuruşa satılıyormuş!

***İzmir* 13 (Hususî) - Sinema yıldızı Jean Kipura bir müddetten beri İzmirde bulunmaktadır. Fakat İzmirde bulunan sinema artistinin kendisi değildir.**

Jean Kipura

İzmirlilerin çoğu eskiden, Çupura denilen İzmirde çok çıkan bir nevi balığa Jean Kipura adını takmışlardır.

Bu balığın yüzü de sinama artistinin yüzüne benzemekte imiş. Burada çıkan Anadolu gazetesi buna dair yazdığı bir fıkrada pazarda balıkçıların:

— Ahu gözlü Jean Kipura 50 kuruşa..

Diye bağırdıklarını anlatmaktadır.

Sovyet Ankara elçisinin değişeceği hakkında Ankarada malûmat yok

Ankara 14 (Telefonla) — Bir sabah gazetesi, Sovyet Rusyanın Ankara büyük elçisinin değiştirileceğini yazmıştı. Burada bu haberi teyid eden hiçbir malûmat yoktur.

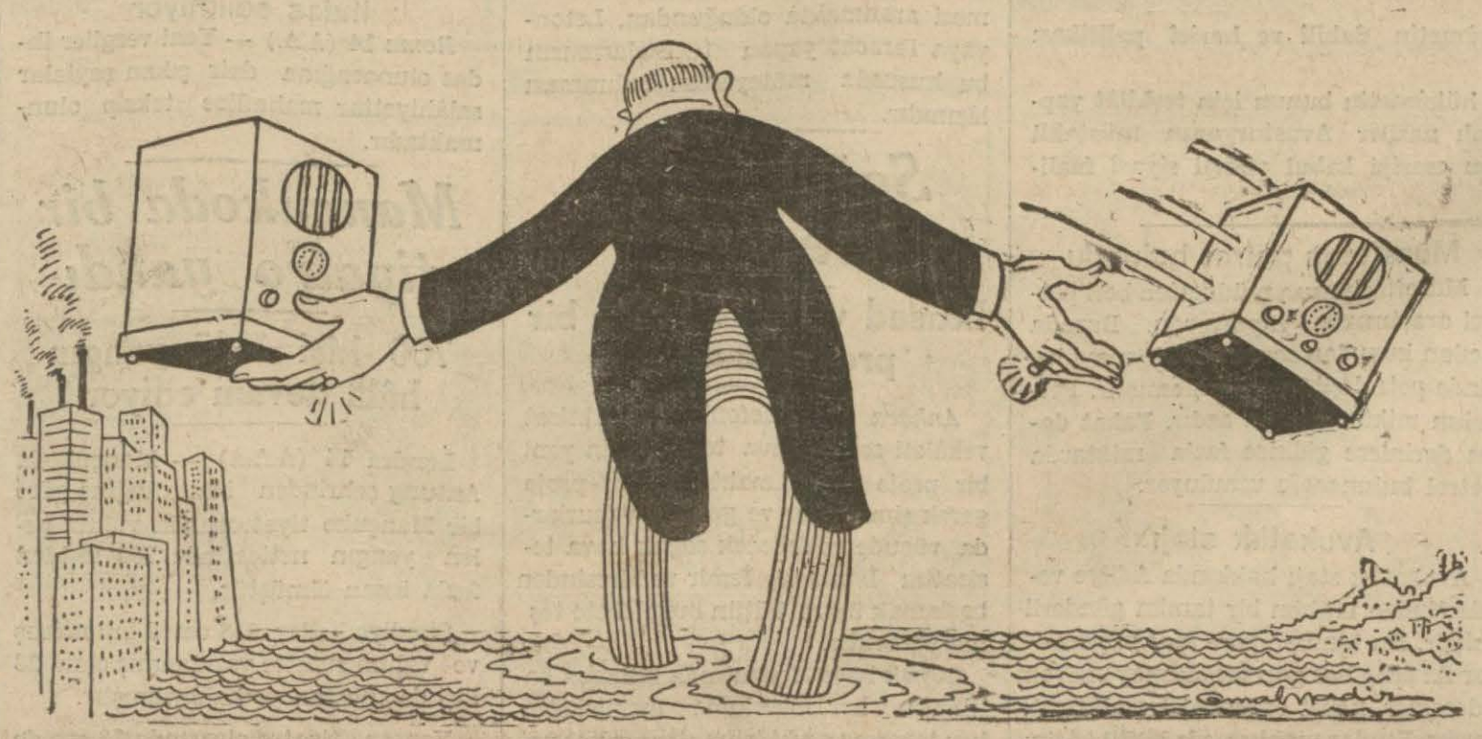

Radyolardaki parazit!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Telgraflar

Malagada çiçek hastalığı şiddetle hüküm sürüyor

Asilerin harp gemileri dün Barselonu yeniden bombardıman ettiler

Londra 15 (Akşam) — Malagayı gezen Royter ajansı muhabiri şehirde bir çok hastalıklar hüküm sürdüğünü bildiriyor. Bilhassa çiçek hastalığı çok şiddetlidir. Bu yüzden her gün bir çok kimseler ölmektedir.

Şehirde bir çok binalar ve konsolosaneler harap olmuştur.

Paris 15 (Akşam) — Asi harp gemileri dün Barselonu bombardıman ettiler. Bombardıman çok şiddetli olmuştur. Fakat asi gemiler sahil bataryaları tarafından çekilmeğe mecbur edilmiştir. Katalonya hükûmeti bu münasebetle bir tebliğ neşrederek serbest bir liman olan Barselonun yeniden uğradığı taarruzdan dolayı infial hislerini bildirmiştir.

Ispanya hariciye nazırı radyoda nutuk söyledi

Almanya ve İtalyanın asker göndermelerinden acı acı şikâyet etti

Valensiya 14 — İspanya hariciye nazırı radyoda bir nutuk söylemiştir. Nazır nutkunda demiştir ki: «Londrada da bir ademi müdahale komitesi var. Bu komitede murahhasları bulunan devletler İspanya işlerine karışmamağı kabul etmişlerdir. Fakat buna rağmen Almanya ve İtalya İspanya işlerine karışıyor. Komite bu hususta bir karar vermek için Burgostaki Alman erkânı harbiyesinin istediği son Alman ve İtalyan kıtalarının da ihracını mı bekliyor?

Asileri hezimetten kurtarmak için birkaç Alman ve İtalyan fırkasının yardımına ihtiyaç olduğunu düşünen general Goering 80 bin kişinin İspanyaya gönderilmesini istedi. İspanyaya asker gönderilmesine başlandı. İş meydanda iken garbin demokrat devletlerinin bu manevralara bir kere daha aldandığını görerek hayret edenler bulunuyor.»

SON MUHAREBELER

Madrid 14 (A.A.) — Milli müdafaa meclisinin öğleyin neşrettiği bir tebliğine göre, asiler Madrid - Valensiya yolunu müdafaa eden hükûmet hatlarını yarmağa bir kere daha teşebbüs etmişlerse de muvaffak olamamışlardır.

Hükûmet kuvvetleri, muvaffakıyetle yapılan bir hücum neticesinde Usera ve Carabancheldeki mevzilerini ıslah etmişlerdir.

Madrid 14 (A.A.) — Milli iş konfederasyonunun nâşiri efkârı olan gazete diyor ki:

«İspanyanın hükûmet merkezini müdafaa etmek lüzumu başlı başına umumî bir seferberlik ilân edilmesi için kâfidir. Hükûmet, bu hususta derhal bir karar ittihaz etmelidir. Biz, mücadele etmek, galip olmak istiyoruz.»

M. BLUMA TELGRAF ÇEKİLDİ

Madrid 14 (A.A.) —Madridde bulunan ecnebi gazetecileri M. Leon Bluma bir telgraf çekerek, başvekili insaniyet namına Malagada yeni kurbanlar verilmesine mâni olmağa davet etmişlerdir.

Bu şehirde sivil halkın katledilmekte olduğu söylenmektedir. Telgraf, üç İngiliz, iki Amerikan ve bir de Fransız gazetecisi tarafından imza edilmiştir.

Avusturya başvekili dün mühim bir nutuk söyledi

Hükümdarlık meselesini tetkik zamanının henüz gelmediği kanaatindedir

Viyana 15 (Akşam) — Başvekil M. Şuşnig vatanperverler cephesine mensup 1500 reisin önünde dün mühim bir nutuk irad etmiştir. Başvekil nutkunda Habsburg hanedanının tekrar tahta oturması meselesinde hükûmetin noktai nazarını izah etmiştir. Başvekil demiştir ki:

— Hükümdarlık taraftarları mevsimsiz hareketlerden sakınmalıdır. Hükümdarlık meselesinde hükûmetin noktai nazarı şudur:

1 — Avusturyanın tarihî ananesine riayet,

2 — Avusturyada hükûmetin şeklini tayin etmeğe yalnız Avusturya milletinin salâhiyettar olduğu,

3 — Hükümdarlık propagandasının hükûmetin dahilî ve haricî politikası kadrosu dahilinde olması.

Almanya ile müşterek harekete gelince hükûmetin bunun için teşkilât yapmasını kabul etmiyeceğiz. Avusturyalı naziler Avusturyanın müstakil bir hükûmet olduğunu, bugünkü kanunu esasiyi kabul etmeli siyasî faaliyetten vaz geçmelidirler.»

Bu sabah ekspres 40 dakika geç geldi

Hergün mutad olarak 7,35 de gelen Avrupa ekspresi, Balkanlarda fazla karlı havaların hüküm sürmesi dolayısile bu sabah kırk dakika teehhürle sekizi çeyrek geçe gelmiştir.

İş dairesi reisi İstanbula geliyor

Ankara 14 (Telefonla) — İş dairesi reisi B. Enis Behiç bu akşam İstanbula hareket etti. İstanbulda birkaç gün kalarak Trakyaya geçecek, oradaki iş teşkilâtını tedkik ettikten sonra Ankaraya dönecektir.

Müreftede petrol bulundu

Müreftede uzun müddetten beri petrol araştırması yapılıyordu. Burada açılan kuyudan son günlerde mayi halinde petrol çıkmağa başlamıştır. Petrolun miktarı henüz azdır. Fakat daha derinlere gidince fazla miktarda petrol bulunacağı umuluyor.

Avukatlık stajı

Avukatlık stajı hakkında Adliye vekâletinden mühim bir tamim gönderilmiştir. Bu tamime göre staj yapacaklar iki sene her gün mahkemeye devam edecekler, nöbet cedvelini imzalıyacaklardır. Bunlar mahkemede bilfiil kâtiplik yapacaklardır.

Türk - Holanda ticaret anlaşması

Holandalılar bizden yirmi milyon liralık buğday alacaklar

Ankara 14 (Telefonla) — Şubatın 23 ünde meriyete girecek olan Yeni Türk - Holanda klering anlaşmasında kabul edilen hususi takas esaslarına göre, Holandalılar memleketimizden satın alacakları malların yüzde kırkını dövizle ödeyeceklerdir.

Yapılan anlaşmalar mucibince Holandalılar bizden senede yirmi milyon liralık buğday mübayaa edecekler, bundan başka gelecek sene portakal mahsulümüzden bir milyon sandık mübayaada bulunmayı taahhüd etmişlerdir.

Türk - Holanda ticarî münasebetlerini idare etmek üzere bir şirketin kurulması da mevzuubahistir.

Sıhhiye vekili Ankaraya döndü

Bir kaç gündenberi İstanbulda bulunan Sıhhiye vekili Refik Saydam dün akşamki trenle Ankaraya dönmüştür.

Koyun deyip te geçmemeli!

Konyada bir koyun çarşıyı altüst etti

Konya 13 — Burada bir koyun çarşıyi alt üst etmiştir. Mustafa adında bir adama aid olan bu koyun Bedriye adında genç bir kıza tos vurarak kendisini yere düşürmüş ve yaralanmasına sebep olmuştur.

Bundan sonra Koyun gene tos vurarak etrafa saldırmış bir berber dükkânının büyük camını kırarak içeride tıraş olan bir müşterinin üzerine hücum etmiştir.

Müşteri kaçmıştır. Koyun yakalanmış, koyunu çarşıya başı boş salıveren Mustafa hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Gedikpaşa cinayeti

Yaralı Ibrahim kaldırıldığı hastanede öldü

Gedikpaşada Yıldız kıraathanesi sahibi bay Eminin oğlu İbrahim babasının ortağı ve gene İbrahim adında birini yaraladığını yazmıştık.

Yaralı İbrahim kaldırıldığı hastanede dün ölmüştür.

Cinayet hakkında tahkikat devam etmektedir.

Letonya ile ticaret

Letonya ile Türkiyenin ticarî münasebetleri son zamanlarda memnuniyetbahş bir şekilde inkişaf etmekte bulunmuştur.

Son iki ay zarfında İstanbul, İzmir ve Mersinden Letonyaya 170,000 kilo üzüm, 52,000 kilo incir ve 12,000 kilo ceviz ihraç edilmiştir. Bu malların bedelleri, Letonyadan ithal edilmiş bulunan kibrit çöpü bedellerinden mütevellit bloke paralarla ödenmiştir.

Memleketimizden ihraç edilen mallar için Letonyada menşe şehadetnamesi aranmakta olduğundan, Letonyaya ihracat yapan tüccarlarımızın bu hususda müteyakkız bulunması lâzımdır.

Soğuk hava tesisatı

Iktisad vekâleti yeni bir proje hazırlıyor

Ankara 14 (Telefonla) İktisat vekâleti soğuk hava tesisatı için yeni bir proje hazırlamaktadır. Bu proje gerek şimendifer ve gerekse vapurlarda vücude getirilecek soğuk hava tesisatını İstanbul, İzmir ve Mersinden başlamak üzere bütün memlekete teşmil edecektir.

Soğuk hava tesisatında bilhassa balıkların her mevsimde memleketin her tarafına sevki işine ehemmiyet verecektir.

Irak, Mısırı Cemiyeti akvama davet etti

Habeş murahhaslarını Cemiyetten uzaklaştırma meselesi bu defa halledilecek

Cenevre 14 (Hususî) — Irak hükûmeti Milletler Cemiyeti umumî kâtipliğine bir nota göndermiştir. Bu notada Mısır hükûmetini Milletler Cemiyetine girmeğe davet ettiğini bildirmekte ve böyle bir müracaat vaki olursa bunun kabil olduğu kadar süratle müzakeresini temenni etmektedir.

Mısır tarafından böyle bir müracaat vaki olursa bunu tetkik için mayısta heyeti umumîyenin fevkalâde bir toplantı yapması muhtemeldir.

Cnevre 14 (A.A.) — Mısır hükûmetini Milletler Cemiyetine girmeğe davet eden Irak hükûmetinin samimi notası, burada hayretle karşılanmıştır. Çünkü cemiyet âzasından bir devletin âza olmıyan bir devlete alenen Cenevreye namzetliğini vaz'etmeğe davet etmesi ilk defa olarak vuku bulmaktadır.

Irakın bu daveti yakın şark Arap devletlerinin bir tesanüd eseri olarak telâkki edilmektedir.

Bu münasebetle İtalyanın Cenevreye iltihakı, daha doğrusu Habeşistan murahhaslarının Milletler Cemiyetinden uzaklaştırılması meselesinin Mısırı kabul etmek için toplanacak heyeti umumiyede mevzuu bahsolunacağı hatırlatılmaktadır. Çünkü bu toplantıdan evvel fevkalâde olarak toplanacak olan heyeti umumiye, murahhasların salahiyetlerini tedkik edecektir.

Zannedildiğine göre, Habeşistanın murahhasları uzaklaştırılacaktır. bir rivayete göre de bütün hükûmetler, İtalyanın Habeşistandaki hâkimiyetini tanımış oldukları için Negüs Cenevreye murahhas göndermiyecektir. İtalyan - Habeş ihtilâfı dolayısile ortaya çıkan müşkilâtın gelecek mayıs ayında tamamile zail olması da ihtimalden uzak değildir.

Romanya ordusunu kuvvetlendiriyor

Hudutlarda da yeni tahkimat yapılacak

Sofya 13 (Akşam) — Burada çıkan Kambana gazetesine Bükreşten bildirildiğine göre, Romanya, ordusunun silâhlandırılmasına büyük ehemmiyet verilmektedir. Coğrafi vaziyeti ve arazinin büyüklüğü de buna sebep oluyor.

Romanya, her şeyden evvel büyük harpte mühim roller oynıyacak olan harp tayyarelerile ve motörlü kısımlarla ordusunu silâhlandırmağa çalışacaktır.

Ordusunun silâhlandırılması için ilk müzakereler başvekil M. Tataresko tarafından Fransada yapılmıştır. Romanya başvekilile bu müzakerelerde husule gelen anlaşmaya göre, Fransa Romanya için silâh fabrikaları tezgâhlarında ağır toplar ve tayyareler yapacaktır. Bunları Romanya, Fransaya petrol ile ödeyecektir.

İkinci itilâf da bir kaç ay evvel Çekoslovakya ile yapılmıştı. Çekoslovak silâh fabrikaları Romanyaya, 500 milyon franklık top ve tanklar yapacaktır. Bu siparişler de Romanya tarafından petrolla ödenecektir.

Romanya, muhtelif harp levezımı için hâlen Almanya ile Lehistna da siparişlerde bulunmaktadır. Bu siparişlerin 12-18 ay için yerlerine getirilmesi şart koşulmuştur.

Diğer taraftan Romanya erkânı harbiyesi, hudud mıntakalarının tahkimi için bir plân hazırlamıştır. Tahkim işlerine başlandığı andan itibaren bu mıntakalardan yabancı tayyarelerin uçmaları yasak edilecektir.

İtalyada yeni vergiler ihdas edilmiyor

Roma 14 (A.A.) — Yeni vergiler ihdas olunacağına dair çıkan şayialar salâhiyettar mahafilce tekzip olunmaktadır.

Mançukoda bir tiyatro yandı

700 kişi öldü, yangın hâlâ devam ediyor

Londra 14 (A.A.A) — Mançukoda Antung şehrinden bildirildiğine göre bir Mançuko tiyatrosunda vukua gelen yangın neticesinde 700 kişiden fazla insan ölmüştür.

Şimdiye kadar 650 cesed bulunmuş ve vahim surette yaralanmış olan 28 kişi de hastaneye kaldırılmıştır.

Yangın, tiyatro civarında 30 eve de sirayet etmiş ve hâlâ büyümektedir.

Küçük antant konseyi

Martta bir toplantı yaparak siyasî vazıyeti tetkik edecek

Bükreş 14 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Küçük antant daimî konseyinin mart bidayetinde fevkalâde bir içtima akdetmesi muhtemeldir. Çekoslovakyanın teşebbüsü ile toplanacak olan bu konferansta, Küçük antant devletleri zimamdarları, son hadiseler karşısında umumî siyasî vaziyeti tedkik eyliyecektir. Yarı resmî mahafil, bu toplantıdan Küçük antantın yeni ve parlak bir teyidini beklemektedir.

İtalya veliahdının oğlu

Napoli 14 (A.A.) — Dün öğleden sonra Napoli baş peskoposu, kendi elile küçük veliahdı mukaddes su ile yıkamış ve çocuğa, Victore - Emmanuel - Albret - Charles - Theodore - Humbert - Boniface - Amedee - Damiens - Benoit - Janvier - Marie ismini vermiştir. Merasim, Piemont prensinin odasına bitişik olan çocuğun odasında yapılmıştır.

Mukaddes su, Napoli belediyesi tarafından hediye edilen altından bir lenger içinde getirilmiştir. Merasim esnasında küçük prens, Piemont prensesinin nedimelerinden prenses Bossi Pucci tarafından tutulmuştur. Merasimde Piemont prensesi de hazır bulunmuştur.

Bir inek domuz doğurdu

Afyon — Buraya yakın Şühud nahiyesinde Emine adındaki kadının ineği tamamile domuza benziyen bir hayvan doğurmuştur.

Yapılan araştırmalar, ineğin doğurması hâdisesine tekaddüm etmesi icap eden kâfi bir müddet evvel bataklığa saplanarak gecelediği ve orada yabani domuzların taarruzuna uğradığı zannını kuvvetlendirmektedir.

Ispanyadaki radyolar

Siyasî bir teşkilâta ait olmıyan radyoların işlemesi yasak edildi

Madrid 14 (A.A.) — Müdafaa komitesi, neşrettiği bir kararnamede yirmi şubattan itibaren, bir sendika teşkilâtına ve yahut siyasî bir partiye aid bulunmıyan bütün radyo verici istasyonlarının işlemesini menetmiştir.

Bu kararnameye itaat etmiyecek olan radyolar, müsadere edilecek ve cumhuriyetçi propagandalarına tahsis olunacaktır

AKŞAMDAN AKŞAMA.

Boğaziçi hasreti

Büyük Osmanlı İmparatorluğunun tasfiye ve mezad devirlerinde büyük paşa konakları birer birer çökerken, çocukluk hüznüme dokunan manzaralardan biri, hayata atılıveren, karanlık maden kuyularından güneşe çıkmış gibi şaşkın dolaşan harem ağaları, diğeri de süslü ve nazlı konak landolarından birdenbire yük arabalarına geçen lağar, iri atlardı.

Şimdi, Şirket vapurlarına baktıkça içime aynı hüzün çöküyor. Bu vapurları da, nedense, imparatorluk çöküntüsünün kurbanları sayıyorum.

Boğaziçi, zihnimde daima eski devirlerin işsiz, rehavetli, yaldızlı, istismarcı haşmetile birlikte yaşar. Boğaziçi, o tarihle beraber göçmüş gibidir. Yanan, yıkılan muazzam sarayları, gaz mahzenlerine yahut tütün ve kömür depolarına satılan yalıları artık ihyaya imkân yoktur.

Zaman zaman, acındırıcı bir zahmetle, Şirketi Hayriye, eski Boğazı canlandırmaya uğraşıyor.

Ne içinde oturduğumuz evin biçimini, ne ikamet ettiğimiz semti tayin etmek elimizde değildir. Bunu zaman değiştirir. Bir nesil önceki insanları dehşet içinde kırk günlük yola kaçıracak basık tavanlı daracık beton apartımanlar yerine eski ahşab konakları ikame etmek nasıl mümkün değilse, Beyoğlu semtine hicret eden İstanbul halkını eskisi gibi civara yaymak da imkânsızdır. Bunları tayin eden kuvvet, bugünkü içtimaî hayat tarzıdır.

Vapur ücretlerini azaltmak, ev inşa malzemesini ücretsiz taşımak, fabrika, depo olan yerlere artık yalı yaptırmaya kolay kolay teşvik edemez. İstanbul halkı, Boğaziçini doldurmaya kâfi değildir. Eğer istikbalde, Boğaziçinin yalnız bir tek köşesi, İstanbulun değil, bütün Türkiyenin sayfiyesi, eğlence yeri olabilirse ne mutlu...

Boğaziçini şenlendiren nesil, bütün bir imparatorluğun orada safa sürsün, bir şeye karışmasın diye beslediği insanlardı. Bugünkü çetin didişme hayatı Boğazın sükûnetile tezad halindedir.

Son zamanlarda yapılan «mehtab safaları» vapur dumanları, motör gürültüleri arasında, geçmiş zamanların meşhur âlemlerini gülünç hâle sokmadı mı?

Yana yatmış, harabeye dönmüş yalılardan gelen radyo hırıltıları, gramofonların cazbandları arasında şairin:

Saz sesleri ta fecre kadar körfezi sardı

tasvirini hayalde bile canlandırmak artık kabil mi?

Boğaziçi artık sadece bir hasrettir.

Akşamcı

Çiviciler çivi fiatlerinin arttırılmasını istiyorlar

Avrupada demir fiatleri yükseldiği gibi memleketimizde de demir fiatleri artmıştır. Bu itibarla çiviciler, vaktile hükûmetin çiviler için koyduğu narhın kâfi gelmediğini iddiaya ve piyasaya mal çıkarmamağa başlamışlardır. Bu vaziyet karşısında piyasayı tedkik etmek üzere şehrimize gelen sanayi müfettiş Hikmet, tedkikatını bitirmiş ve Ankaraya dönmüştür. Çiviciler, çivinin 15 kuruştan aşağı satıldığı takdirde zarar göreceklerini bildirmişlerdir. Halbuki hükûmetin koyduğu narh 13,5 kuruştur.

ŞEHİR HABERLERİ

Üsküdar tramvayı

Ücretlerin indirilmesi şimdilik kabil olamıyacak

Tramvay fiatlerinin indirilmesine tarife komisyonu tarafından karar verilmesi üzerine Üsküdar ve Kadıköy halkı da Üsküdar ve Kadıköy tramvay biletlerinin pek pahalı olmasını ileri sürerek tenzilât yapılmasını istemişlerdir.

Kadıköy tramvayları da elektrik cereyanını Silâhtarağadaki elektrik fabrikasından alır. Bu sebeple elektrik fiatlerine tâbi olan İstanbul tramvayları gibi Kadıköy tramvaylarında da tenzilât yapılması zarurî görülmekte idi.

Bu hususta alâkadarların mütaleasını sorduk. Kadıköy tramvayları son zamanlarda şebekenin ıslahı ve Bostancıya kadar temdidi suretile birçok masraflar yapmk mecburiyetinde kalmış ve bazı malî şartlara bağlanmıştır. Bu vaziyet karşısında Kadıköy tramvaylarının ücretlerinin tenziline imkân görülmüyor. Belediye, geçen sene olduğu gibi bu seneki bütçesile de Üsküdar tramvay şirketine üç yüz bin lira yardım edecektir.

Yangın başlangıcı

Pangaltıda oturan Takvor Köseyanın evinden dün yangın çıkmışsa da derhal yetişilerek söndürülmüştür. Yangın soba borularının kurumlarından çıkmıştır.

Konservatuvar

Temel atma resminin gecikeceği anlaşılıyor

Şehzadebaşında inşa edilecek olan konservatuar binasına aid metraj hesaplarının tesbit edildiğini ve keşfin yapılmasına başlandığını yazmıştık. Plân ve hesaplar tasdik edilmek üzere Nafıa vekâletine gönderilecektir. Belediye, binanın temel atma meraiminin 23 nisanda yapılmasını çok arzu ediyordu. Fakat arada az zaman kaldığına ve henüz plân hazırlanarak münakasa ilân edilmediğine göre temel atma merasimi de geçicektir.

Konservatuarda 800 kişiyi alabilecek bir tiyatro kısmı da bulunacaktır. Binanın inşası iki sene içinde bitirilecektir.

Temizlik işleri belediye reisliğine bağlı bulunacak

Şimdiye kadar makine ve temizlik şubeleri müdürlüğü bir zatın uhdesinde bulunuyordu. Belediye, her iki şubenin de ehemmiyetini göz önüne alarak 937 belediye masraf bütçesile doğrudan doğruya riyaset makamına bağlı olarak yeni bir temizlik müdürlüğü ihdas etmiştir.

Belediye, temizlik işlerine yeni bir istikamet vermek fikrinde olduğundan yeni sene bütçesinin kabul ve tasdik edilmesine zaman olduğunu düşünerek temizlik müdürlüğü işlerini şimdiden ayırmağa karar vermiştir. Yeni bütçe tasdikten gelinceye kadar temizlik işleri müdürlüğü yafen heyeti müdürü Hüsnü, yahud da muavini Faruk tarafından idare edilecektir.

Yol programı

Şehir yollarının yapılmasına 940 senesinden itibaren başlanacak

On senelik kanalizasyon inşaat programının bitmek üzere olduğunu, program bitince kanalizasyon inşaatı için her sene sarfedilen 500 bin lira ile şehir yollarının yapılacağını ve bu hususta 10 senelik bu program hazırlamağa başlandığını yazmıştık.

Bu programın esas hatları şimdiden kararlaştırılmış gibidir. Belediye evvelce, Şişli - Büyükdere ve Şişli - İstinye gibi büyük şehir dışı yolları yaptırmıştı. Yeni programda bilhassa şehrin içindeki yolların yapılması göz önünde tutuluyor. Program son şeklini aldıktan sonra şehir meclisinde müzakere edilecektir. Kanalizasyon inşaatı 939 senesinde biteceğine göre yeni yol programının tatbikine de ancak 940 senesinden itibaren başlanmak kabil olacaktır.

Tıp akademisi

Daha bir müddet beklemek lâzım gelecek

Tıp encümeninin bir topantısından bahsederken uzun senelerden beri (Cemiyeti Tıbbiyei Osmaniye) namile çalışan tıp encümeni nizamnamesinin tadili için müzakere cereyan ettiğini ve encümenin bir (Tıp akademisi) ne tahviline şimdilik imkân görülmediğini yazmıştık.

Bir tıp akademisinin ne zaman kurulacağını tahkik ettik. Teşekkül ettiği günden beri münhasıran ilmî mahiyeti muhafaza eden (Cemiyeti Tıbbiye Osmaniye) ve şimdiki (Tıp encümeni) ne her hekim devam edebilir. Halbuki akademi azasının ilmî tedkikleri, eserleri ve hattâ keşfiyatı ile tanınmış olmaları lâzımdır.

Memleketimizde son zamanlarda kendi ihtisasları dahilinde tıbbın mühim bir bahsinde yenilikler bulmağa çalışan hekimlerimiz vardır. Ancak hekimlerimizin gerek lâboratuar, gerek klinik sahadaki bu çalışmaları henüz tam bir netice vermemiştir. Yeniden tensik ve ıslah edilen üniversitedeki tıp fakültesinin, doktorlarımızın ilmî araştırmalar sahasında mahsul vermesi için bir müddet daha beklemenin zarurî olduğu mütaleası vardır.

Sıhhiye vekâleti de Türkiyede bir tıp akademisi teşkilinin henüz mevsimsiz olduğu kanaatindedir. Maamafih, eskisine nisbetle Türk tababetinde yapılan tedkikler çok arttığından ve beynelmilel ilmî neşriyatı takip eden hekimlerimiz çoğaldığından Türk tıp akademisinin teşkili gecikmiyecektir.

Akademi teşkil edildikten sonra buraya aza intihapla girecektir.

Iki otomobil kazası

Melek adında birinin idaresindeki otomobil dün Beyoğlunda Altınbakkalda oturan Marya adında genç bir kıza çarpmıştır. Matmazel Marya dizlerinden yaralanmıştır. Kaza hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Şoför Ahmedin idaresindeki otomobil dün Beyoğlunda Mehmed adında bir adama çarpmıştır. Mehmed ağırca yaralanmıştır. Şoför Ahmed yakalanmıştır.

Vapurlarda temizlik

Akay ve Şirketi Hayriye yeni tedbirler aldılar

Akay, Şirketi Hayriye vapurlarında temizliğe riayet edilmesi için hükûmet tarafından yapılan tebliğler üzerine bu iki idare vapurların bir kat daha temiz tutulması hususunda yeni tedbirler almışlardır. Temizlik ne dereceye kadar temin edildiğinin tetkiki de belediyeye bildirilmişti. Belediye müfettişlerinin son zamanlarda yaptıkları teftiş neticesinde vapurlarda eskisine nazaran temizliğe dikkat edildiği görülmüştür.

Diğer taraftan, Akay idaresi yolcuların gürültüden rahatsız olmalarına nihayet vermek üzere bazı yerinde tedbirler almıştır. İdare satıcıların bardak takırdatmalarını, bağırmalarını yasak etmiştir. Satıcılar şimdi yavaş sesle sattıkları şeyler hakkında yolcuların nazarı dikkatini celbediyorlar.

Akay idaresinin vapurlarda huzur ve sükûnu temin etmek üzere aldığı bu pek yerinde tedbirin Şirketi Hayriyace de tatbik edileceğini ümid ederiz.

Akayın köprüdeki yeni iskelesinin bekleme salonu - çok defalar - çok kalabalık olduğu için havayı değiştirecek bir tertibat alınmıştır. Gerçe sıcak ve durgun havalarda pencereler açılmakta ise de kış mevsimi için buda mahzurludur. Akay müdürlüğünün yolcu bekleme salonuna bir aspiratör koyması çok yerinde olur.

Ağaçlandırma işi

Bunun için bir program hazırlandı

Vilâyetin Beykozdaki Arpacı çifliğindeki fidanlığında bir milyona yakın fidan yetiştirilmiştir. Bu fidanlar, vilâyet dahilindeki boş ve çurak sahaların ağaçlanmasına tahsis edilecektir. Bunun için bir program hazırlanmıştır. Bu program, şehrin istikbaldeki işlerini ihtiva edecektir. Şehircilik mütehassısı M. Proste programı ya aynen, yahud tadilen kabul ettikten sonra boş sahaların ağaçlanmasına başlanacaktır.

Muallimlere kıdem zammı

Vilâyet, ilk tedrisat muallimlerinden kıdem zammı görmeğe müstahak olan 1000 kadar muallimin isimlerini gösteren bir liste hazırlıyarak Maarif vekâletine göndermiştir. Ancak bütçe dolayısile bu sene 350 muallim kıdem zammından istifade edecektir.

Eski usule göre muallimler her üç senede kıdem zammı alıyorlardı. Yeni konan usule göre 10 senelik bir barem yapılmış ve zamdan istifade edecekler bu bareme bağlanmışlardır.

Eski medreseler kiraya verilmiyecek

Dahiliye vekâletinden gelen bir emir üzerine evvelce idarei hususiyeye devredilmiş olan eski medreselerin bademe kiraya verilmemesi münasib görülmüştür. Bu suretle konturat müddeti bitenler yeniden kiraya çıkarılmıyacaktır. Bu maksadla yeni sene bütçesine 15 bin lira noksanile 2 bin lira tahsisat konacaktır.

Bir çırpıda

Zifosa karşı

Yağmurlu, çamurlu günlerde her sokağa çıkışımda askerî muharrir M. Şevkinin «Mehmedcik Avrupada..» adlı romanını hatırlarım.

Bu romanda muharrir Galiçya cephesini anlatır.. cephede askerin düşman ateşi altında nasıl o sıçan deliğinden bu sıçan deliğine girerek ilerlediğini tasvir eder Düşman ateşinden mümkün mertebe korunmak için yollarda sıçan deliklerinden başka yer yoktur.

Ben yağmurlu, çamurlu günlerde İstanbul sokaklarında aynen cephedeki askerin takib ettiği bu usulü güderim.

Çamurlu, yağmurlu günlerde sokaklarda düşman ateşi yerine bir anda insanı tepesinden tırnağına kadar çamurlıyacak otomobil zifosu vardır. Küçük bir dikkatsizlik eseri gösterecek olursanız ne üst kalır, ne baş..

Cephede askerin düsman ateşinden korunma usulünü tatbik etmezseniz yandınız gitti..

Sokaklarda siper yerine apartımanların, büyük mağazaların açık kapıları vardır.

Şöyle etrafınıza bir bakarsınız. Arkanızdan veya önünüzden etrafa kurşun yerine zifos saçan tank gibi bir otomobil geliyor, değil mi? İşte şu yanınızdaki apartımanın merdivenli kapısından içeri giriniz. Otomobil etrafa zifoslarını, koskocaman çamur parçalarını saçarak geçer, gider.. siz kurtuldunuz.. fakat kaldırımda kendisini bir sıçan deliğine atamıyan şu zavallı madamın haline bakınız. Spor mantosunun yakasına kadar çamur sıçramış

Şimdi bir müddet ilerlemek için kendinizi en yakın bulunan diğer bir sıçan deliğine atmanız icab ediyor. Çünkü arkadan ve önden gelen diğer otomobiller hazırdır.

İşte böyle tıpkı cephedeki asker gibi sıçan deliğinden, sıçan deliğine girerek, yani bir apartımanın kapısından ötekine dalarak çamurlanmaktan kurtulabilirsiniz.

Fakat bir dikkatsizlik yaptınız da bir yere giremediniz mi sanki bir mitralyöz ateşine tutulmuş gibi her tarafınızdan yaralanırsınız. Öyleya bu da bir nevi yara sayılır.. şehir, sokak, otomobil yarası

İstanbul sokaklarında yağmurlu günlerde otomobiller halka adam akıllı askerî bir terbiye veriyor Şehrin çamurlu günlerde hiç bir zifosa yakalanmadan yürüyebilen bir kahraman cephede düşman ateşinden kendisini korumasını çok iyi bilir ve öyle kolay kolay yaralanmaz.. H. F

İnhisar maddeleri satan dükkân'ar

Belediye, vaktile dükkânların kapanma saatlerini tayin ederken tütün, rakı gibi inhisar maddelerini satan dükkânların kapanma saatlerini temdid etmişti. Son zamanlarda inhisar maddelerile beraber ufak, tefek eşya satan dükkânlardan bazılarının da bu müsaadeden istifade ederek yalnız inhisar maddeleri değil, diğer şeyler de sattıkları görülmüştür.

Bu kararın her kaza hududu dahilinde tatbiki şekli değiştiği için belediye tarafından yapılan bir tamim ile evvelce verilen emrin her kazada aynı şekilde tatbik edilmesi için kaymakamların bizzat meşgul olmaları bildirilmiştir.

Bay Amcaya göre...

— Belediye berberlerin ondülâsyon işlerine fazla ehemmiyet veriyor bay Amca...

... Ondülâsyon makinesi kullanacak berberin mektepte okumasını...

... Ve bir heyet huzurunda imtihan olup diploma almasını istiyor!...

... Eğer bu işler yoluna girerse artık ondülâsyon tehlikesi diye bir mesele kalmıyacak!...

B. A. — Hayır, küçük bir mesele kalacak: Bu makinelere teslim edilen başların içinde akıl olup olmadığı!...

Iktisadî ve malî hafta

Fransanın bir kararının Paris borsasındaki tesiri - İstanbul borsasında vaziyet

Bir buçuk aydanberidir, Fransız malî mahafili, ecnebi memleketleri tarafından Fransada akdolunan istikraz mukavelenamelerinde mevcut altın tediye şartının, 1 teşrinievvel 936 tarihli muaddel meskûkât kararnamesile telifi çarelerini tedkik etmekle meşgul idiler. Bu tedkikat neticesinde parlâmento tarafından kabul edilen maddei kanuniye elyevm müstaceliyet kararile meclisi âyanda müzakere olunmaktadır. Müstaceliyetine sebep, maliye nazırı M. Vicent Auriol'ün dediğine göre, bazı istikraz taksitlerinin vadesi mart 937 de hulûl edeceğine binaen, meselenin ondan evvel halledilmiş bulunması lüzumudur. Maddei kanuniye hulâsaten şudur :

«1 Teşrinievvel 936 tarihli meskûkât kanununun ahkâmı, o tarihten evvel altın esası üzerine akdolunan beynelmilel istikrazlara şamil olmıyacaktır.»

Bu gibi teşrii kararların yalnız Fransa ve Fransızları alâkadar edeceği ve binaenaleyh ecnebi mukriz ve müstakrizlerine şümulleri olamayıp, ihtilâf halinde onların beynelmilel adalet divanlarına müracaatlarına karşı da bir kuvvei teyidiyesi bulunamıyacağı, âyan meclisinde bazı hatipler tarafından iddia olunmuştur.

Pariste münteşir malî bir gazetede okuduğumuza göre kasdolunan istikrazlar meyanında 933 senesinde akdolunan yüzde 7 faizli Türk borcu tahvilleri de vardır.

Ayni hatipler bütçe açığı dolayısile Fransanın hariçten (İngiltereden) istikraz akdetmek mecburiyetinde bulunmasından şikâyet etmişler ve devletin, memleketin dahilinde para bulamaması, ahaliye henüz itimad telkin edememesinden ileri geldiğini söylemişlerdir.

İşte bu gibi esbap dolayısile hafta zarfında Paris borsasında, Fransada akdolunan ecnebi istikraz kâğıtları biraz gevşemiş ve buna mukabil Suez ve Royal Dutch gibi kuponları ecnebi kambiyosile tediye olunan istikraz tahvilleri yükselmiştir, maamafih rantlar da azıcık sağlamlaşmıştır.

Spekülâsyonu bir dereceye kadar tahdid etmek üzere Paris borsası idare heyetince hafta zarfında ittihaz olunan bir karara göre badema alım ve satım emirleri için borsa acentelerine verilmesi mecburî olan teminat akçesi mikdarı yüzde yirmiden yüzde otuza çıkarılmıştır. Fakat rantlarla hazine bonoları üzerine yapılacak muameleler bu tedbirden istisna edilmiştir.

Almanya müstemleke müddeiyatına germi vermekle beraber diğer taraftan senelerdenberi (donmuş) krediler hakkında İngiltere, Fransa, İsviçre ve Amerikadaki hususî alacakları ile bu kredilerin tahdid müddeti esası üzerine müzakerelere girişmiştir.

Amerika reisicuhuru Rooswelt tarafından iktisadî ve malî sahalarda alınan cezrî tedbirlere karşı, müttehid devletler yüksek mahkemesinin - kanunu esasiye aykırı olmak iddiasile gösterdiği muhalefet malûmdur. Muhalefette ısrarlarına binaen, Rooswelt, mevcut âzalara ihtiyacatı hâzırayı daha iyi kavramış genç unsurlar ilâvesini düşünmektedir. Fakat bu ıslahata meclisi âyanca muvafakat edilmiyeceği zannediliyor. Mesele «économie drigée» mi yoksa «libéral» meslek mi tatbik edilmek lâzım geldiği üzerinde cereyan ettiğinden bütün dünyaca alâka ile takip olunmaktadır.

Amerikada artık tuğyanlardan bahsolunmamaktadır. İşler normal cereyanını almıştır.

İSTANBUL BORSASINDA VAZİYET

Geçen haftaki icmalimizde nikbin gösterdiğimiz İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsasını bu hafta zarfında suratını azıcık ekşitmiş bulduk. Bunun debebi belki de ecnebi istikrazlarındaki altın şartı hakkında Fransız parlâmentosu tarafından ittihaz edildiğini yukarıda söylediğimiz tedbirlerdir.

Filhakika geçen hafta yüzde 7 buçuk faizli Türk borcu kâğıtları Pariste 287 frank kote iken burada 22,60 lira ediyordu. Halbuki hafta nihayetinde Paris ayni fiati muhafaza etmesine rağmen piyasamız gevşeklik gösterdi. Borsamızda muamele olmadı değil; bilâkis devamlı alışverişler yapıldı, fakat netice itibarile arzlar talepten çok olduğu için fiatler geriledi. Cumartesi akşamı kapanış fiatleri şunlardır:

Birinci seri 22 lira
İkinci seri 21,05 lira
Üçüncü seri 21 lira

Ünitürk kâğıtlarının gevşekliğine mukabil Anadolu grupu kâğıtları daha sağlamlık gösterirler ve geçen haftaya nazaran birer mikdar daha ilerlediler. Son fiatler şudur:

Hisse senedatı 24,50 lira
Tahvilât 39,20 lira
Mümessil senedat 42 lira.

Bu tahvilât kuponlarının yeni İsviçrefrangı pariteci üzerinden tediye olunması hakkında hükûmetle hâmiller arasında yapılan anlaşmanın neticesi bugün Ankarada toplanacak olan hâmiller heyeti umumiyesine resmen bildirilecektir.

Ergani, ve Sıvas - Erzurum gibi dahilî istikraz kâğıtlarımız sabit fiatlerini muhafaza etmektedirler.

Merkez bankası üzerine biraz satıcı çıkması üzerine fiatler 96 buçuk liraya kadar geriledi.

Endüstriyel kâğıtlarda mühim değişiklikler yoktur. İttihad Değirmencilik 10,50 lira, Şark Değirmencilik 1,10 lira. Bomonti 9,50, Ominyum Şark Sınaî şirketi 0,90 lira, Aslan Çimento 14,50 lira, Tramvay 16,50 lira etmektedir.

BORSA HARİCİ MUAMELÂT

Borsa haricinde muamele gören Türk altını hafta zarfında 14 kuruş kadar tereffü ederek 1034 kuruşta kalmıştır.

Mısır kredi fonsiye fiatleri şunlardır:
1903 tertibi 100 lira
1911 tertibi 92 lira, eks - kupon.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

Fransız Tiyatrosu operet kısmı Bu akşam 20,30 da AŞK MEKTEBİ Bir defaya mahsus 16/2/937 Salı akşamı Naşid AŞK MEKTEBİ operetinde, Ayrıca Naşid tarafından bir perdelik komedi.

Yeni İtalyan baş konsolosu geldi

İtalyanın yeni İstanbul baş konsolosu Mario Badoglio rıhtımdan çıkarken

İtalyanın İstanbul başkonsolosluğuna tayin edilen İtalyan orduları erkânı harbiye reisi mareşal Badoglionun oğlu Mario Badoglio dün Egeo vapurile şehrimize gelmiş, İtalyan sefaret memurları ve dostları tarafından karşılanmıştır. Yeni İtalyan başkonsolosu şehrimize zevcesile beraber gelmiştir.

Kadın hekimleri aylık toplantısı

Türk Ginekologi kurumu bu ayın toplantısını Prof. Kenan Tevfik'in başkanlığı altında yaptı. Bu celsede:

Doktor Ahmed Aşım Onur: Rahim unku kanserlerinin ameliyatla tedavisi prensiplerine dair tebligatta bulundu ve ameliyatla çıkardığı yedi piyesi takdim etti. Bu tebliğ ve müstahzarlar hakkında yapılan ilmî münakaşaya Kenan Tevfik. Orhan Tahsin, Ahmed Asım Onur, Hadi İhsan, Abraham Salomon iştirak etti.

Bundan sonra doktor Ahmed Asım Onur, bağırsak düğümlenme ve tıkanmasına sebep olan müteaddid nuveli rahim miyomu piyesi gösterdi. Bu müstahzarlar hakkındaki fennî görüşmelere Kenan Tevfik, Orhan Tahsin ve Ahmed Asım Onu katıldı.

Türk kadın hekimlerinin davet edildiği Amsterdam Arsıulusal Ginekologi kongresi etrafında ve nisanda kutlanacak olan cemiyetin onuncu yıldönümü hakkında görüşmeler yapıldıktan sonra toplantıya son verilmiştir.

Mersin belediyesi etlere âzamî fiat koydu

Mersin 13 — Belediye etlere âzamî fiat koymuştur.

Buna nazaran kasaplar en fazla olarak koyunu 35, sığır etini 18 kuruştan satacaklardır.

Kongreye davet

Eyüp Fakirleri Koruma derneginden:

7/3/1937 Pazar günü saat 14 de Derneğimizin yıllık kongresi Eyüp ilçesi Parti binasında yapılacağından kayıtlı üyelerin gelmeleri rica olunur.

HALK OPERETİ

Kadıköy Süreyyada Bu akşam saat 21 de ZOZODALMASIN iştirakile ESKİ HAMAM ESKİ TAS Büyük operet 3 perde Yarın akşam Azakda Leblebici Horhor

Balkan konseyi toplanıyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

— Konsey ikinci defadır ki Atinada toplanıyor. Balkan antantı bugün her zamandan kuvvetli olduğu gibi yalnız paktı imzalıyan devletlerin değil, dünyanın itimadına lâyiktır. Balkan antantı bir sulh âmilidir. Balkanlar istikbale âzamî emniyetle bakabilirler. Yunanistanı her ziyaretimde büyük bir memnuniyet duyarım. Türklerin Balkan mefkûresine, sulhe ne kadar bağlı olduklarını da bu münasebetle söylemek isterim. Atatürkün kral Jorja ve başvekil İsmet İnönünün kıymetli başvekiliniz Metaksasa selâmlarını bildireceğim. Türklerle Yunanlılar arasında sayısız menfaat ve his beraberlikleri vardır.»

Hariciye vekilimiz B. Tevfik Rüştü Aras Selânikte Atatürkün doğduğu evi ziyaret etmiş, fotograflar aldırmış, ve bu ziyaretini Atatürke telgrafla bildirmiştir.

B. Tevfik Rüştü Aras, Selânikte Mediterancen otelinde Selânik konsolosumuzun verdiği süvarede bulundu.

Gece on buçukta Yugoslavya başvekili M. Stoyadinoviç ve Romanya hariciye nazırı M. Antonesko ile birleşerek Selânikten Atinaya hareket ettiler.

Yarın üç nazır burada başvekil, nazırlar tarafından karşılanacaklardır.

Yarın toplanacak olan Balkan matbuat kongresinde Yunanlıların teklifi ile Atatürke, Yunan, Rumen ve Yugoslav krallarile başvekillerine kongrenin tazimlerini bildirilecek ve dört Balkan hariciye vekiline kongrenin fahrî âzalığı verilecektir.

HARİCİYE NAZIRLARI ATİNAYA VÂSIL OLDULAR

Atina 15 (Sureti mahsusada gönderdiğimiz muharririmizden telfonla) — Balkan antantı konseyi bugün öğleden sonra hariciye nezareti binasında toplanıyor. Konseye iştirâk eden Türkiye, Yugoslavya, Romanya hariciye nazırları bu sabah Atinaya vâsıl olmuştur.

Hariciye nazırları istasyonda Yunan başvekil ve hariciye nazırı M. Metaksas, hariciye vekâleti erkânı, Yunan ricali tarafından karşılanmışlardır.

Bu akşam Yunan başvekil ve hariciye nazırı tarafından diğer hariciye nazırları şerefine ziyafet verilecektir.

Balkan matbuat birliği kongresi de bugün akademi binasında toplanacaktır. İlk toplantıdan sonra muhtelif matbuat meselelerini tedkik için talî encümenler seçilecektir.

Belgrad 14 (A.A.) — M. Stoyadinoviç ile M. Antonesko bu sabah ayni trenle Atinaya gitmişlerdir.

Konsey toplantısı münasebetile Yunan gazetelerinin neşriyatı

Atina 14 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler, Balkan antantı konseyi toplantısına ve ayni zamanda Balkan antantı matbuat konferansına iştirâk için gelen ve bu akşam Selânikten geçmekte olan delegeleri hararetle selâmlamaktadırlar.

Katimerini gazetesi ezcümle diyor ki:

Balkan antantı, hayatının dördüncü senesine girmektedir. Bu antant, bugüne kadar antantı teşkil eden devletler arasında kardeşçe tesanüd, samimî teşriki mesaî hususlarında bir misal gibi alınacak bir pakt olduğunu isbat eylemiştir. Balkan antantı memleketlerinin bu dört sene içindeki kazançları, çok büyüktür.

Gazeteler M. Stoyanidoviç, Rüştü Aras, Antonasko ve Baduleskoyu selâmlamakta ve bu iki Romanya devlet adamının Yunanistanı resmen ilk defa olarak ziyaret ettiklerini tebarüz ettirdikten sonra her dört devlet adamının faaliyetlerini tebarüz ettirerek haklarında sitayişlerde bulunmaktadırlar.

Gazeteler ayni zamanda, Türk milletinin Büyük Şefinin Selânikte doğduğu evi Atatürke hediye eden Selânik belediyesinin bu hareketini de bu vesile ile bilhassa kaydeylemektedirler.

Gazeteler, Balkan antantı matbuat birliğinin kuruluşu tarihçesini yapmakta ve bu eserin ehemmiyetini de tebarüz ettirmektedirler.

Suriyedeki vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

lediye reisi Etem Civelek Kuseyri, Selâhaddin Kuseyri, doktor Midhat, Ermeni mebus Moses Derkalosyan, avukat İzmirliyan, mebus Sadık, maruf mal müdürü Sadık, kaymakam Abdülkadir Esved, jandarma kumandanı yüz başı Münir, komiser Karabet, Ali Hilmi, Sncak maliye reisi Hüsnü Cebbare, maliye müfettişi Fuad Usbetul Amelul kavmî cemiyeti reisi Zeki, İskif müddeiumumîsi Şamlı Emin Caferî, Şamlı Selâhaddin Huybuncu Memduh Selim aralarında sık sık içtimalar yapmaktadırlar.

Bu içtimalarda Sancakta Arap tezinin müdafaası ve Türk tezinin ibtali için tertibat almak, protesto telgrafları çekmek, mazbatalar toplamak gibi usullere ve konsey kararını acayip tefsirlere tabi tutarak halk arasında Suriye lehinde yapılacak propagandaların esaslarını tesbit etmekte, fesad çıkarmak için tertipler hazırlamaktadırlar.

TÜRKÇE KONUŞANLARA HAKARET

Hama 14 (Hususî) — Suriyede Türk diline karşı Vatanîler tarafından âdetâ bir cephe alınmıya başlamıştır. Türçe konuşanlar hakarete uğramaktadırlar. Sokaklarda Türkçe konuşanlar, şapka giyenler gibi tecavüzlere maruz kalmaktadırlar.

Çekoslovakyada askerlik

6 - 50 yaş arasında herkes askere hazırlanacak

Sofya 12 (Akşam) — Prağdan Dnes gazetesine bildirildiğine göre, Çekoslovak parlâmentosu yakında Çekoslovak halkının askerî hazırlığı için bir kanun lâyihasını tetkike başlıyacaktır.

Yeni kanun mucibince 6-50 yaş arasında her Çekoslovayalı memleketin müdafaası için hazırlanacaktır. 17-25 yaş arasındaki gençler askerî talim ve terbiye göreceklerdir.

17 yaşından yukarı bir kısım kadınlar dahilî müdafaa için hazırlanacaklardır.

Tabancayı karıştırırken arkadaşını yaraladı

Mercanda bir handa oturan Abdullah adında bir adam dün odasında tabancasını karıştırırken silâh patlamıştır. Tabancadan çıkan kurşun odada bulunan arkadaşı Hasanın sol memsi altına saplanmıştır.

Hüsnü pek ağır yaralı olduğu halde hastaneye kaldırılmış, Abdullah yakalanmıştır.

Otomobil kazası

Şoför Medeninin idaresindeki otomobil dün Maçkadan geçerken Mehmed adında birine çarpmıştır. Mehmed yaralanmıştır.

Bağdad bülbülü

Bütün şark memleketlerinde milyonlarca halkın alkışla seyrettiği bir film.
Bağdad sarayları, aşk, ihtiras, ve ilâhi bir ses
MÜNİRE MEHDİYE - AHMED ALLAM

MARTA EGGERTH'İN YARATTIĞI EN GÜZEL FİLMİ
BÜLBÜLLER ÖTERKEN

Yunanlılar (26 senelik Yananistan) filmin yaptılar.
Sovyetler (100 gün) filmini yaptılar.
İtalyanlar (Kara Gömlekliler) filmini yaptılar.
Almanlar (Azmin zaferi) filmini yaptılar.
Bulgarlar (Yetmiş senelik Bulgaristan) filmini yaptılar.
Biz de yaptık : TÜRK İNKILÂBI nda Terakki Hamleleri
Yakında : TURK sinemasında

SİYASÎ İCMAL

Almanyanın yeni kararları

Almanyanın devlet şefi M. Hitlerin son nutkunda Versay muahedesinde umumî harbin çıkmasından mesul ve kabahatli olan tarafın Almanya olduğunu tesbit eden hükmün şimdi bu devlet tarafından diğer âkid 16 devlete danışmaksızın ilga edildiğini haber vermesi bidayette Almanyanın şerefini gözetmek için yapılmış bir hareketten ibaret zannedilmişti.

Fakat şimdi bu maddenin ilgasından çok mühim neticeler doğacağı anlaşılıyor. Mademki Almanya umumi harpten kabahatli ve mesul değildir. O halde bu kabahatin bir nevi cezası olarak kendisinden iki milyon kilometre murabbaı yer tutan ve on beş milyon nüfusu ihtiva eden ve uğrunda Almanyanın altmış milyar marklık sermaye yatırdığı müstemlekelerinin de alınması haksızdır.

Mademki harbin çıkmasından Almanya mesul değildir. Bu harpten dolayı Fransa ile Belçikanın erazisinde vukubulan tahribat ile İngilterenin ve diğer deniz devletlerinin uğradıkları bahrî hasar ve diğer zarar ve ziyanları tamir ve telâfi için tamirat namı altında bu devletten büyük ve küçük bütün galip devletlerin aldıkları milyarlarca mark tutan harp tazminatı da haksız olarak alınmıştır.

Binaenaleyh haksız alınan müstemlekelerin ve tamirt bedelinin ve buna benzer hariçteki Alman tebaasının ve şirketlerinin imtiyaz ve mülklerinin ve nice nice diğer haklarının tamamile kendisine iadesi lâzımgelmektedir. Yani tazmin ve tamir ve iade sırası şimdi galip devletlere gelmiş bulunuyor.

M. Hitlerin haricî teşebbüslerde sağ eli bulunan M. Ribbentrop Londraya döndükten sonra Almanyanın aslan payı İngiliz imparatorluğunun elinde bulunan müstemlekelerinin iadesi neden icap eylediğini İngiltere hariciye nezaretine anlattı.

Tamirata ait tediyatın teminatı bulunan Almanya devlet demiryolları ve Almanya devlet bankası üzerinde galip devletlerin kontrol ve idare hakları ve merkezi İsviçrede Balde bulunan beynelmilel tediye bankasının mezkûr müesseseler üzerindeki alâkaları M. Hitlerin yeni emirnameleri ile kaldırıldı.

Almanya galip devletler arasındaki harp borçları işleri ileride neye bağlanırsa bağlansın Almanya artık tamirat diye bir şey tanımıyor. Şimdiye kadar verdiği paraları istirdat hakkını da muhafaza ediyor. Belki de bunu müstemlekelerin iadesi ve iktisadî müsaadelerin gösterilmesi işinde pazarlık vasıtası sayacaktır. Silâhlı Almanya kendisini vaziyete hâkim görüyor.

Feyzullah Kazan

TÜTÜN İHRACATIMIZDA BÜYÜK BİR CANLILIK VARDIR

Bu sene 10 ayda geçen senenin 12 ayından 4 milyon lira fazla satış yaptık

Tütüncüler, ihracatı bir kat daha artırmak için Tütüncüler Birliğinin bir an evvel kurulmasını temenni ediyorlar

Bu sene geçen seneye nisbetle 25 milyon lira fazla ihracat yaptık. Bilhassa tütün, fındık, tiftik gibi muayyen ihracat maddelerimiz, fiat ve mikdar itibarile geçen seneye nazaran daha çok satılmıştır. Bunlardan her hafta, umumî olarak «Haftalık Piyasa» sütununda kısaca bahsetmiştik. Şimdi, fiat itibarile iyi satılan ihraç maddeleri üzerinde bir kaç tedkik yazısı yazmağı faydalı bulduk, bunlardan ilk olarak tütünden bahsediyoruz.

936 senesinin on ayında, 15 milyon 186 bin kilo tütün sattık. Bu mikdar, 15 milyon 476 bin 966 lira tutmaktadır. Geçen seneyse 11 milyon 780 bin lira kıymetinde 13 milyon 914 bin kilo tütün ihraç etmiştik. Demek oluyor ki, 936 senesinin on ayında tütün ihracatında bütün geçen senenin satışına nisbetle 4 milyon lira kadar bir fazlalık vardır. Bu fazlalık, bu sene tütünlerimizin dah iyi bir piyasa bunlmasından ileri gelmektedir. Muhtelif tütün mıntakalarından son gelen haberlere göre, 936 senesi mahsulünden hiç bir tarafta stok mal kalmamıştır. Bütün mallar satılmıştır. Mahsulün mikdarı 55 milyon kiloydu. 936 senesi mahsulü daha fazla tutmaktadır. Yapılan tahminlere göre 65 - 66 milyon kiloyu bulacaktır.

936 senesinde, 935 senesi mahsulü satılmıştı. Bu sene de geçen senenin mahsulü satılacaktır. Yeni senenin piyasası, ilk defa olarak İzmir mıntakasında açılmıştır. Şimdi sıra Karadeniz ve Marmara mıntakalarına gelmiştir. Karadeniz mıntakasında tütünlerin dizi işleri yeni bitmiştir. Bir kaç gün evvel, Karadeniz mıntakasında da fiatler açılmıştır. Bu mıntakanın rekoltesi 20 milyon kilodur. Marmara mıntakasında henüz bir hareket yoktur. Alâkadarların söylediğine göre, bu mıntakada bayram ertesi piyasa açılacaktır. Maamafih Marmaranın bazı yerlerinde az mikdarda mübayaata başlanşmıştır. Bu mıntakanın rekoltesi de 14 milyon kiloyu bulmaktadır.

NERELERE TÜTÜN SATTIK:

936 senesinde en ziyade ihracat yaptığımız memleket Almanyaydı. İkinci derecede tütün müşterimiz Amerika, üçüncü derecede de Çekoslovakyadır. Bundan başka, piyasamızdan, Fransa, Polonya, İtalya rejileri de mühim mikdarda tütün almışlardır. Son günlerde Amerikada sigara fabrikaları tröstü namına bir Amerikalı şehrimizde bulunmaktadır. Yine İngiliz sigara fabrikaları hesabına da bir İngiliz, İstanbul piyasasını tedkik ettikten sonra İzmire gitmiştir.

Son ticaret anlaşmalarında tütünlerden bir kısmının işlenmiş olarak ihraç edilişi, memleketimizde tütün işçiliğini artırmıştır. Bilhassa Çekoslovakyaya 1 milyon 200 bin kilo tütün sattığımız için aylardan beri tütün depoları bu işle meşguldü. Çekoslovakya ile olduğu gibi, bütün anlaşmalarda bu cihet tatbik edildiği takdirde, memleketimizin işsizlerine yeni bir iş sahası daha açılacaktır. Bu mesele hakkında tütün tacirlerinin fikirlerinden istifade etmek faydalıdır. Herşeyden evvel Türkiyede de modern tütün depoları yapmak lâzımdır. Halbuki mevcud depoların ekserisi Boğaziçi yalılarından harab saraylardan ibarettir. Yalnız son senelerde Ortaköyde iki, Galatada bir modern tütün deposu yapılmıştır. Bir de Paşabahçede yeni bir depo yapılmaktadır. Bundan başka inhisarlar idaresi de Şemsipaşada mevcud tütün depolarından, daha mükemmel bir depo yoptırmak için bütçesine tahsisat koymuştur.

Yeni depolar yapılır, amele işleri tanzim edilirse, tütün işleme işi tamamile Türkiyede kalabilir.

İHRACATI ARTTIRMAK İÇİN NE YAPMALI?..

Bu sene geçen seneye nisbetle dah fazla tütün sattığımızı, yukarıya memnuniyetle yazdık. Vakıa bu seneki ihracat bizi memnun edecek derecededir. Fakat bunu kâfi görmek doğru değildir. Çünkü komşu memleketlerin ihracatı bizden fazladır. Meselâ: Yunanistanın 936 senesindeki ihracatı 55 milyon kiloyu bulmuştur. Diğer taraftan Bulgaristan Almanyaya tütün satmak için daha esaslı anlaşmalar yapmıştır.

Bizim de komşu memleketler kadar tütün satmamız kabildir. Bunun için neler yapmalıyız?

Bunun için hatıra bir çok projeler gelmiştir. Bunlardan birisi Türk limited şirketini kurmak suretile tatbik edilmiştir. İnhisarlar idaresinin de hissedar olarak iştirak ettiği bu şirketin, henüz tütün ihracatında bir muvaffakiyeti görülmemiştir. Şirket yeni yeni depolar açmak ve hazırlıklar yapmak suretile, ileride büyük işler yapacağını ifade etmektedir.

Projelerden biri de, tütüncüler birliği kurmaktan ibarettir. Vaktile tütüncüler birliği yapmak için, Türkofiste bir komisyon toplanmıştı. Komisyon birliğin nizamnamesini yapmış, iktisad vekâletine göndermiştir.

Tütün tacirlerinin fikrine göre, bir an evvel birliği teşkil etmek lâzımdır. Birlik herşeyden evvel tütün tacirleri arasında tesanüdü temin edecektir. Bugünkü tütün satışları şeraiti, tütün tacirlerinin toplu olarak hareket etmesini icab ettirmektedir.

Meselâ: Ecnebi rejilerinin açtığı münakasalara iştirak etmek, büyük taleblere karşı el birliği ile hareket etmek için, bir araya gelmekten başka çare yoktur. Halbuki ortada böyle bir topluluk olmadığından, memleketimize gelen bir firmaya, ucuz tütün vermek için, yerli tüccar biribirlerile rekabet etmektedir. Bu yüzden tütün fiatleri düşmektedir. Diğer taraftan da, ecnebi firmaları, ucuz tütün almak için, aralarında birleşmektedirler.

İhracatı artırmak için, Yunanistanda olduğu gibi tütün sattığımız yerlerde tütün ajanları bulundurmak ve yeni yeni piyasalar bulmak lâzımdır. Tütüncüler birliği kurulacak, olusra, en mühim piyasa yerlerinde tütün ajanları bulunduracak, ve bu sayede tütün istihbaratını temin edecektir. —**H. A.**

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

STENOGRAFİ YÜZ YAŞINDA

Stenografi çok eski bir yazıdır. Amma on dokuzuncu asırda «gelişti» bu sene İngilterede stenografinin yüzüncü yıldönümü kutlanacak.

İlk stenografi usulünü 1837 de Sir İzak Pitman neşretti.

3000 nüsha basılan bu eser bir hafta zarfında satıldı, Ancak 1890 da Pitman usulünü resmen kabul ettirdi.

Bir gün İngilterede stenografi sistemi 1837 de Sir Pitmanın bulduğu usuldür.

MİLYONLARCA KİŞİNİN ASAYİŞİ

Londra emniyet müdürlüğü kralın taç giyme merasiminde boş durmıyacak. Milyonlarca seyircinin asayişi ile yirmi beş bin polis memuru meşgul olacak. Bu yirmi beş bin kişinin şefi de geenral Whiteheaddır. General o günü, bilhassa kalabalıkta dolaşmağa idmanlı bir kısrağa binecek ve bu yirmi beş bin polis memurundan başka, milyonca kişiye de nezaret edecektir.

YİRMİ SENE SONRA...

Yirmi sene Sibiryada menfa hayatı süren otuz iki Macar esiri memleketlerine döndüler. Bu otoz iki kişi Macaristanın yabancı devletler eline geçtiğini sanıyorlarmış. Bunun için de menfada kalmağı tercih etmişler. Ancak yirmi sene sonra Macaristanın yerinde durduğunu öğrenmişler de memleketlerine dönmüşler.

Bu otuz iki kişiden yalnız birisi karısını bulmuş. Yirmi senelik hasretten sonra karı kocanın buluşması çok heyecanlı olmuştur.

FARE HÜCUMU

Varşovada görülmemiş bir hadise çıktı.

Âyan binasının gece bekçisi, bir gece tuhaf tuhaf gürültüler duyuyor, Bu gürültülerin bodrumdan geldiğini anlıyor. Bir kapıyı açıyor ve yüzlerce farenin kaçıştığını görüyor... Derken fareler çoğaldıkça çoğalıyor. Binlerce ve binlerce fare ortalığı kaplıyor.

Bekçi şaşırıyor, itfaiyeye haber veriyor. İtfaiye bodruma zehirli gaz sıkıyor. Bir saat sonra 5.000 fare ölüsü sayıyorlar.

Hadise bu kadarla kalmıyor. Bir kaç gün sonra, binlerce farenin Fransa sefaretini istilâ ettiği haber alınıyor. Fareler kıymetli bir Goblen halısını didik didik etmişler... İtfaiye oraya da yetişiyor, orada da fareleri imha ediyor.

Bu akının nereden geldiği tesbit edilememiştir.

SATILAN ADALAR

Geçen sene İngilterede yirmi dört ada satıldı. Fakat bu yirmi dört adaya yüzlerce talib çıktı.

İngiltere, İskoçya İrlanda sahilleri küçük küçük adalarla doludur. Bu adalrı da İngiltere çok ucuz satar.

Meselâ Edermiş adası dört hektardır. Bu ada 1200 İngiliz lirasına satıldı. İçinde şatosu, bol av hayvanları olan beş adada 4000 er liraya satıldı.

250 hektarlık, kuşu bol Şion adası da, içindeki büyük bir evi ile 1,750 liraya elden çıkarıldı.

Görüyorsunuzya, yer yüzünde hâlâ Robenson Kruzoeler vardır.

Cennetten koğulmuş

Ramazanın on beşi, iftar vaktine yarım saat var. Bahçesinin çardağı altında, önünde rakı tepsisini kurmuş bir keyif ehli, kerahet vakti diyip, bir iki kadeh çakıştırıyor.

Bir aralık uzakta bir kalabalık görünüyor, bir cenaze alayı... Eyvah!.. Ramazan akşamı rakıyı çakıştıran zat, şişeyi mezelerini otlar arasına saklıyor, cebinden tesbihini çıkarıyor, başlıyor çekip dua etmeğe.

Cenazeyi taşıyanlar çardağın önünde duruyorlar. Biri keyif ehline yaklaşıyor:

— Sayın bay, diyor, çok geç kaldık. Orucumuzda var. İzin verirsen cenazemizi buraya bırakalım, yarın sabah gelip alırız.

Keyif ehli izin verir. Tabutu bırakıp giderler. Babacan gene başlar çakıştırmağa... Fakat tabutun önünde keyiflenmek kabil mi ya?... Kalkar ve bir tekme ile tabutu yokuştan derey yuvarlar.

***

Ertesi sabah şafakla cenaze alayına gelirler. Amma tabut meydanda yok.

— Sayın bay, nerede tabut?

Keyif ehli babacan esrarengiz bir tavırla:

— Siz gittiniz, ben duaya başladım, gökten nur bir el uzandı ve ölüyü gök yüzüne kaldırdı.

Cenazeye gelenler hemen babacanın önünde diz çökerler ellerini öperler... Tam bu sırada, dört beş köylü tabutu sürükleyerek getirirler. Herkes şaşırır, amma bizim babacan hiç istifini bozmaz:

— Hey külhani hey, der, kimbilir gök yüzünde ne kabahat ettin ki, seni gerisi geriye yolladılar!

20 sene biribirlerinden haber alamıyan karı koca

Tam birleşecekleri sırada bu sefer ebedî surette ayrıldılar

Sofya gazeteleri, halk arasında büyük bir alâka uyandıran garip ve acıklı bir vakadan bahsediyorlardı. Vaka şudur:

Yirmi sene evvel Rusyada ihtilâl başladığı zaman Lidya Ermenenko adında bir Rus kadını kocasını kaybetmiş ve muhaceret seline kapılarak birçok Ruslarla beraber iptida Türkiyeye, oradan Bulgaristana gitmiştir. Lidya Sofyada yerleşmiş, hizmetçilikle, gazinolarda garsonluk yaparak hayatını kazanmağa çalışmıştır. Bu suretle aradan seneler geçmiştir.

Lidya, eski bir zabit olan kocasının ihtilâl esnasında öldüğünü zannediyordu. İhtiâlden sonra yaptığı tahkikatta hiç bir tarafta kocasının görülmemesi bu zannı kuvvetlendirmişti.

Rus kadını geçenlerde bir sinemaya gitmiştir. Sinemada gösterilen Amerikan filmini seyrederken figüranlar arasında kocasını görmüştür. Aradan seneler geçtiği için epice değişmiş olmakla beraber kocasını derhal tanımıştır. Filmi birkaç defa seyredince buna hiç şüphesi kalmamıştır.

Kadın fakir olduğu için Sofyadaki Rus mültecileri aralarında para toplamışlar ve kadının kocasını gördüğü filmin kumpanyasından bu figüran hakkında malûmat istemişlerdir.

Altı hafta sonra gelen cevapta figüranın Serg Ermenenko adında bir Rus olduğu, Hollivut yakınındaki Santa Monika'da oturduğu bildirilmiştir. Kadın bununla iktifa etmemiş, Bulgar polisi vasıtasile Amerika polisine müracaat ederek tahkikat yaptırmıştır. Gelen cevaptan figüranın hakikaten kocası olduğu anlaşılmıştır.

Serej

Lidya

Bunun üzerine kocasının verilen adresine mektup yazmıştır. Serj karısına hararetli bir cevap vermiş ve kendisini yanına davet etmiştir. Yalnız gönderecek parası olmadığından hemşerilerinden para tedarikile yola çıkmasını bildirmiştir.

Sofyadaki diğer Rus muhacirleri arasında gene para toplamışlar ve kadını yola çıkarmışlardır. Lidya, bir yük vapurile uzun seyahatten sonra iptida San Fransiskoya, oradan Santa Monikaya gitmiştir. Fakat burada kocasının hstalanıp tedavi için bir hastaneye girdiğini öğrenmiştir.

Kadın bir taksiye atlıyarak hastaneye koşmuştur. Fakat taksi tamam hastanenin önünde durduğu sırada süratle gelen yüklü bir kamyon taksiden inen kadına çarparak kendisini parçalamıştır.

Bu sırada Serj hastanenin penceresinden dışarıya bakıyordu. Taksiden inen karısı olduğunu derhal tanımış ve o sırada vukua gelen kazayı da görmüştür. Zavallı adam bu felâket karşısında sersemlemiş ve o sersemlikle pencereden düşerek parçalanmış ve ölmüştür. Talih, 20 sene biribirinden ayrılan bu çiftin birleşmelerine son dakikada yardım etmemiştir.

Bir heyelân

Kireçburnunda bir tepeden taş ve toprak dökülüyor

Kireçburnundaki tepelerden birinde üç günden beri hafif heyelân vardır. Bu tepe Kireçburnu iskelesinin arkasındadır. Tepeden sahil boyunca uzanan otomobil yolunun üzerine taşlar ve topraklar dökülmektedir.

Tepeden dökülen taş ve topraklar yol üstünde birikmektedir. Heyelân devam ettiği için tepeden dökülen taşlar ve topraklarla yolun kapanması ihtimali vardır. Mamafih henüz yol kapanmış değildir. Otobüsler bu yoldan geçip gitmektedirler.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

Karikatür ve bir karikatürcümüz

İnsan dikkati tutulması en güç bir avdır. Söylenecek sözü, telkin edilecek düşüncesi olanlar bunun doğruluğunu kolayca teslim ederler. Yazarsın, okumazlar; bestelersin, dinlemezler; boya ile ve taşla, tunçla heykeller yaparsın, başlarını döndürüp bakmazlar. İnsan zekâsı, çok zamanlar afyon tiryakileri gibi dalgın, kayıtsız ve tenbeldir. Onu bu lâpacı halinden kurtarmak için edebiyat mübalâgalara, resim ifratlara baş vurmuştur. İşte karikatür, zekâ denilen bu havaî mahlûkun bakışlarını kendi üzerine çekmek için sanatkârın kurduğu meharetli bir çizgi öksesidir.

Her halimizi ve hareketimizi, hattâ tabiî bakışlarile kontrol eden cemiyetin öyle amansız, öyle acımaz bir tenkid duygusu vardır ki, onu sık sık, kendimizde ve etrafımızda görürüz, tecrübe ederiz. Bu alaycı bakış, en tehlikeli, hattâ facialı hâdiselerde bile biraz olsun insafa gelmez. İskeleden vapura geçerken denize düşen, müeddep ve seremoniye düşkün bir zatın başındaki şapkasını itina ile düzeltmiye kalkması, ölüme kadar gidebilecek olan bu denize düşüş vakasında bulunanları katıla katıla gülmekten menedemez. Ferdin kendi kabahatı neticesi olmıyan uzvî kusurları, bu saygısız ve mütecaviz alaylardan kurtulabiliyor mu? Bir kambur, levend boylu, düzgün endamlı bir insandan daha çok gözü ve alâkayı çekmez mi? Ayıp olduğunu, fena olduğunu bildiğimiz halde bu yamru yumru mahlûka gülmemek için dilimizi ısırdığımız, dişlerimizi sıktığımız çok olur. Karkatür, böyle hallerde zaptedemediğimiz korkunç gülüşlerin çizgi haline gelmesidir.

Şu takdirde herhangi bir yerde bir kusur, bir yanlışlık, hattâ bir fazlalık oldu mu orada bir karikatür mevzuu var demektir. Çünkü orada bir gülünç vaziyet vardır, bir tenkid vardır. Bir makinenin insanlaşması, bir insanın makineleşmesi kadar bize tuhaf gelir. Anî bir tenkid elektriği sinirlerimizden geçer ve kahkahalarımızı bizi bütün vücudümüzde sarsmıya başlar. Karikatürcü, bu sarsıntıyı en çok duyan ve çizgilerile en çok duyurandır. O da, cemiyet gibi amansız ve merhametsiz bir tenkidcidir. Acımalarını bile bir alayla, bir iğne ile ifade eder ve böylece bizi o insan veya o hâdise üzerinde durdurur, düşündürür.

Cemal Nadiri ben, yedi sekiz senedenberi güldürerek ve düşündürerek zekâlarımızdan yakalamıya en çok muvaffak olmuş bir karikatürcümüz olarak tanıdım. Onu ilk defa Akşam ve Akbaba sahifelerinde görmüştüm. Hüsnü hattı, o zaman hattından daha kuvvetli; sözleri çizgilerinden daha mânalı ve daha hünerli idi. Bekliyordum, esprisi bu kadar kuvvetli olan bu genç sanatkâr, çizgilerini de nüktelerinin kudretine yükseltsin. Nitekim öyle oldu. Bugün altına hiç yazı yazmasa da üstündeki çizgilerle bize istediğini anlatan bir karikatürcümüz yetişmiş bulunuyor.

Cemal Nadir, yepyeni bir tip olarak yarattığı Amca Beyi ile evlerimize salonlarımıza, kahvehanelerimize, en yüksek mahfillerimize ve nihayet kafalarımızın içine kadar girebilmiştir. Eğer Nasreddin hoca, Köroğlu, Bektaşi babası, Bekri Mustafa, Tuzsuz Bekir, Bebe Ruhi gibi geçmişte hatırası olan herhangi bir tipi alsaydı Türk cemiyetinin her safhasına sokulup bugünkü güzel karşılanışı göremezdi. Amca bey, şişmanlığı ile, üzüntüsüzlüğü, geniş yürekliliği temsil ediyor. Tombul yüzünün yuvarlacık yanakları, dudaklarından yana kayan gülüşlerinin neşeli hatlarile bakanları derhal kendisile beraber güldürüyor. Sırtındaki bonjurunun iki kuyruğu göbeğinin ağır yuvarlaklığını muvazenelerken elindeki şemsiyenin sıska uzunluğunu nihayetlendiren uçurtmaya benzer bez kısmı, en sıkıntılı anlarımızda bile asık çehremizi beşuş bir havanın serinliğile gevşetiyor, rahatlandırıyor ve sonunda güldürmeğe muvaffak oluyor.

Cemal Nadirin karikatürlerinde bizi kendine çeken ustalıklardan biri de tezadlardan meharetle istifade etmeği bilmesidir. Meselâ İspanyadaki kana susamış kardeş boğuşmasını anlatmak için bu memleketin meşhur ve herkesçe malûm bir oyununu düşünüyor. Boğa döğüşünde büyük anfileri dolduran on binlerce insanın, meydanda sırtı mızraklanan boğaları seyretmesi gözünün önüne geliyor. Derhal bu manzaranın zıddını bulunca gerçekten güzel ve güzel olduğu kadar da doğru ve mânalı bir karikatür ortaya çıkıyor: Boğalar insanların yerine oturmuş ve insanlar (yani İspanyollar) boğaların yerine meydanda boğuşuyorlar.

Cemal Nadir, sanatini sade sanat için kullanan bir karikatürist değildir. Faydalı olmak, onun güzele ve doğruya ermek kadar zekâ ve hayalini meşgul eder. Kendini tamamile karikatüre verdikten sonra büsbütün ayrıldığı hocalık, Cemal Nadirin dikkatli ruhunda uyandırdığı bu itiyadı çizgilerinde devam ettirmektedir. Dünkü ve bugünkü cemiyet hayatımızı, dört beş anneli cocuklardan Şişliyi istilâ eden karasineklere kadar onun karikatürlerinde bulabilirsiniz. Aç insanların lokanta cacekânları önündeki hallerini hatırlatan bir karikatürü beni ne kadar düşündürmüştü. İki çocuk, sırtlarında mektep çantası, bir kitapçı dükkânının önünde durmuşlar; üstünde 50, 75, 100, 150 kuruş yazan kitaplara hayretle bakıyorlar. Bir karikatürde hangimiz için bir ikaz dersi yok?.

Ona yalnız biz değil, ecnebiler de kıymet veriyor. Fransız, Alman, Amerikan, Bulgar ve başka milletlerin gazetelerine alınmış karikatürleri çoktur. Moskova, Leningrad, Viyana sergilerinde çok beğenilmiştir. Türk zekâ ve buluşunun sevimli bir nümunesi olan Cemal Nadiri, hergün Akşamda aramıyan okuyucu var mıdır? Bu kadar bol ve doğurucu bir yaratılış ta ancak takdiri çeken bir miknatis olabilir. İçindeki şeytan biraz daha insafsız ve biraz daha tenkidci olsa...

Hasan Âli YÜCEL

Kayıkçılar cemiyeti reisinin yaralanması davası

Suçlu olarak tutulan kayıkçı Ömer hadiseyi tamamen inkâr ediyor

Üçüncü ceza mahkemesinde öldürmek kasdile adam yaralamak iddiasile açılan bir davaya bakılmıştır. Davacı kayıkçılar cemiyeti reisi Mehmed Ali, suçlu da Sütlüce iskelesi eski kayıkçılarından Ömerdir.

Davacı Mehmed Alinin iddiasına nazaran sandalcı Ömer Sütlüce iskelesinde çalıştığı sırada bazı münasebetsiz hareketleri görülmüş ve İstanbul iktisad müdürlüğünün gördüğü lüzum üzerine kendisinin Sütlüceden başka bir iskeleye nakli kararlaştırılmıştır. Bu karar üzerine kayıkçılar cemiyeti reisi Mehmed Ali, sandalcı Ömeri Samatya iskelesine naklederek keyfiyeti kendisine bildirmiş ve artık Sütlüce iskelesinde çalışamıyacağını söylemiştir. Aradan birkaç gün geçtikten sonra 8 kânunuevvel 936 günü akşam üzeri cemiyet reisi Mehmed Ali Galatada Abud efendi hanı sokağından geçerken arkasından ayak patırdıları duymuş, geriye dönüp bakacağı sırada birdenbire sırtına bir bıçak saplanmıştır. Mehmed Ali can acısile bağırarak döndüğü zaman iki gün evvel Samatya iskelesine nakledilen sandalcı Ömerle karşılaşmıştır. O sırada Ömer bıçağını sapladığı yaranın üstünde biraz daha ittikten sonra çekip çıkarmış ve ucundan kan damlıyan bıçağı ikinci defa olarak gene bütün kuvvetile Mehmed Alinin sağ oyluk kemiğinin üzerine sokmuştur.

Mehmed Ali «ölüyorum, imdad» diye haykırarak kaçmak isterken Ömer bıçağını gene yaradan çıkarmış ve üçüncü defa Mehmed Alinin suratına saplamak istemiştir. Fakat Mehmed Alinin geriye çekilmesi üzerine bıçak sol gözünün altını yırtıp geçmiştir.

Bundan sonra işe polis el koymuş, yaralı Mehmed Ali hastaneye kaldırılmıştır. Biraz sonra da Ömer yakalanmıştır.

Mehmed Ali kırk gün kadar tedavi edildikten sonra hastaneden çıkmış ve Adliyeye müracaat ederek Ömerin kendisini öldürmek kasdile yaraladığından davacı olduğunu bildirmiştir. Fakat yapılan tahkikat ve sorgu neticesinde vakada öldürme kasdi görülemiyerek adî cerh suçundan muhakemesi yapılmak üzere Ömer mevkufen üçüncü ceza mahkemesine verilmiştir.

Üçüncü ceza mahkemesinde muhakemeye başlanmış, davacı Mehmed Ali ile vekili gene evvelki iddialarını ileri sürerek Ömerin öldürme kasdile yaraladığını ve bu yüzden davaya ceza mahkemesinde bakılamıyacağı cihetle mahkemenin evvelâ salâhiyet hakkında bir karar ittihaz eylemesini istemişlerdir. Evrak ve Mehmed Ali hakkında verilen doktor raporları okunduktan sonra müddeiumumî bay Kâmil vakada katil kasdi sabit olmadığı cihetle mahkemeye sevki keyfiyetinin doğru olduğunu ve davanın bu mahkemede görülmesini istemiştir. Mahkeme kısa bir müzakereden sonra iddia makamının talebini kabul ederek davanın kendi salâhiyeti dahilinde bulunduğuna karar vermiştir.

Bunsan sonra suçlu Ömerin duruşmasına başlanmıştır.

Ömer ifadesinde öldürme kasdi şöyle dursun Mehmed Aliyi yaraladığını bile katiyen inkâr ederek:

— Ben Mehmed Aliyi yaralamadım. Beni Sütlüceden Samatya iskelesine nakletmişti. İki gün sonra kendisine Galatada Abud efendi hanı sokağında tesadüf ettim ve yanına sokularak beni gene Sütlüce iskelesine almasını rica ettim. Mehmed Ali birdenbire hiddetlenerek bana küfretti ve elindeki helvacı sopasile birkaç defa kafama vurdu. Ben kendimden geçerek oradaki otomobillerin altına yuvarlandım. Sonra beni yakaladılar. Mehmed Alinin yaralanmasından benim haberim yoktur. Kimin yaraladığını da bilmiyorum.

Demiştir. Halbuki okunan evraka nazarana Ömer gerek zabıta tahkikatında ve gerekse sorgu hâkimliğinde başka iskeleye nakledilmesi yüzünden zarar gördüğünden hiddetlenerek Mehmed Aliyi yaraladığını itiraf etmiştir. Suçlu Ömer buna karşı da:

— Ben Mehmed Alinin kafama vurduğu sopalarla kendimi kaybetmiştim. aklım başımda değildi. Ne söylediğimi bilmiyordum. Ancak şimdi aklım başıma geldi, şimd söylediklerim doğrudur.

Demiş, fakat bu iddiasını isbat edecek bir şahid de gösterememiştir.

Mahkeme vaka esnasında tesbit edilen şahidlerin çağırılmalarına karar vererek muhakemeyi başka güne bırakmıştır.

Zarada bir ev ve 4 manda yandı

Sivas (Akşam) — Zara kazasının Şerefiye nahiyesine bağlı Göktepe köyünde geçen gün çıkan bir yangında bir ev ve evin içinde bulunan dört manda yanmıştır.

KADIN KÖŞESİ

Kadife tayör

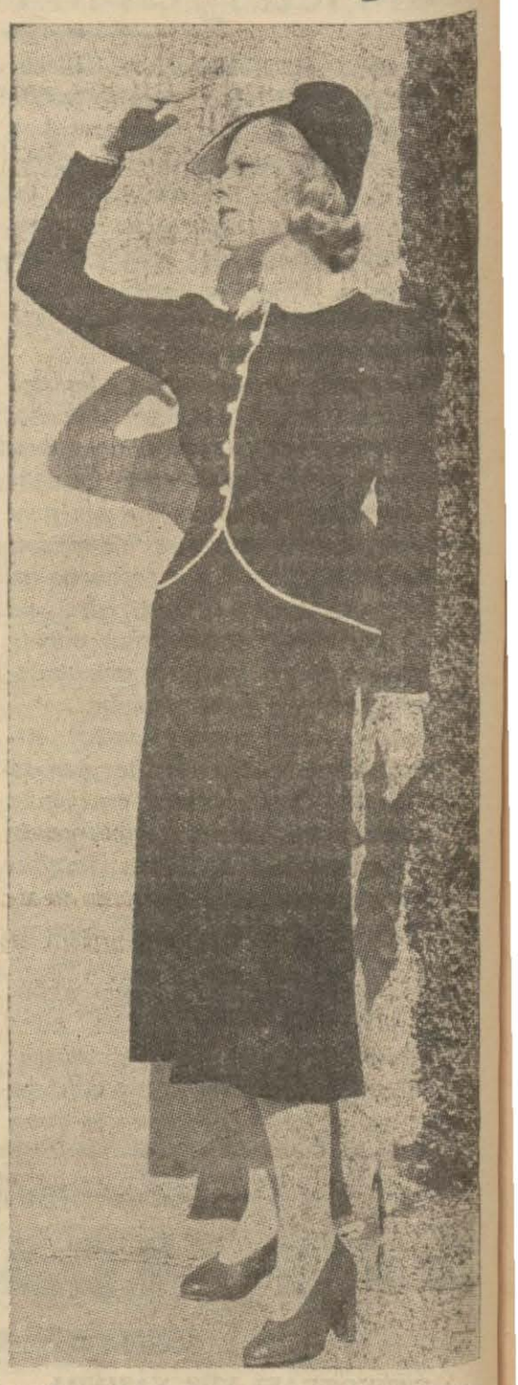

Önümüzdeki baharda siyah kadife çok giyilecektir. Resmimizde siyah kadifeden zarif bir kostüm ve tayörü görünüyor.

Adanada büyük hava istasyonu

Hazırlık bitti, arazinin istimlâkine başlanıyor

Adana 13 — Adanada yapılacak büyük hava meydanı için bütün hazırlıklar bitmiştir. İstimlâki için lâzım olan erazinin istimlâki ve kıymeti hakkındaki rapor hazırlanmaktadır.

Bu saha hemen alınacak ve meydanın inşaatına başlanacaktır.

Sivasta şeker fiatini yükselten beş bakkal cezalandırıldı

Sivas (Akşam) — Son günlerde Sivas piyasasına şeker çıkarmayıp fiatleri 35 kuruşa kadar yükselten beş bakkal hakkında kanunî takibata girişilmiş ve bakkallar mahkemeye verilmiştir.

KIRILAN BEBEKLER

Tefrika: No. 24

Nakleden : Zeyneb İdil

Nasılsa o serseriye kapıldı, mel'un, üç senede kızı yedi bitirdi. Şimdi pişman, pişman ama zannedersem biraz geç kaldı. Hastalık başladığındanberi ayağının dibinden ayrılmıyor, insanın annesi olsa bu kadar ağlamaz. Meğerse kendi de farkına varmadan deli gibi seviyormuş. Dünyada ne garip sevgiler var yarabbi! «Onu kurtarın doktor» diye bir elimi bırakıyor öbür elime sarılıyor...

Beynim çatlıyordu:

— Yarın gideceğim.. dedim.

Babam itiraz etti:

— Bu vaziyette hiç hasta ziyaret edilir mi çocuğum? Biraz bekle hele iyileşsin de...

— Dünyada bekliyemem, yarın gideceğim.

Ertesi sabah Şuşutu yanıma alıp Taksime doğru koyulduk. Heyecandan istıraptan her tarafım titriyordu. Otomobilde birdenbire aklıma korkunç bir fikir geldi; kendi kendime: «Pervin öldü, şimdi son merasiminin üzerine gidiyoruz» diyordum.

Kapıyı bize Mithat açtı. Gelişime hayret etmiş gibi durmuyordu.

Telâşla:

— Ne haber?.. diye sordum.

— Hep ayni şey, kendisini bilmiyor.

Ölmemiş diye ufak bir ümitle nefes aldım. Gözlerim yaşlandı.

Salona girdim, ikimiz de bir an ayakta durduk. Pervinin ruhu sanki aramızda dolaşıyordu. Küçük budaların yüzünde bugün acı bir gülümseme var. Masanın üzerine lâkaydane atılmış iki kadın eldiveni görünce kendimi tutamayıp ağlamağa başladım. Mithat da ellerile yüzünü kapadı, parmaklarının arasından yaşlar sızıyordu. İnler gibi bir sesle:

— Dün akşam biraz açılmıştı, fakat gece yarısına doğru hiç sebepsiz birdenbire fenalaştı, o dakikadan şimdiye kadar gözlerini bir daha açmadı.

«Hiç sebepsiz» bu kelimenin üzerine gayri ihtiyarî bakıştık. Biraz sonra Mithat gidip dereceyi getirdi. Birlikte ateşini yoklamağa başladık.

— Doktor Süleyman ne diyor?.

— Vaziyet o kadar mühim ki, şimdilik daha bir şey söyliyemiyor.

— Pervini sık sık yoklamama müsaade eder misiniz?.

— Sen hakikî bir dostsun Süzi, teşekkür ederim.

Mithat elimi koparır gibi minnetle sıktı.

Yağmur demiyor, fırtına demiyor her gün gidip Pervini yokluyorum. Hayatım bir boşluğa saplandı, ancak alçak sesle konuşulan Taksimdeki bu küçük apartımandan başka bir şey beni alâkadar etmiyor. Her sefer kapıyı çalışımda: «Ya şimdi öldüğünü duyarsam» diyor, heyecandan ellerim ayaklarım titremeğe başlıyor. Fakat Pervin elân yaşıyor. Onun bu uzayan meçhul akibetine artık alıştım. Dikişimi alıyor, Şuşutla beraber «divanımıza» oturuyoruz.

Buraya niçin geldiğimi ben de iyi bilmiyorum. Mithat «gelebilirsiniz» demişti. Bu unutulmuş basit dekorun içinde kendimi daha az müteessir görüyorum. Burada oturmakla affedilmez, çirkin günahımın acılarını çıkarıyorum. Hasta Pervinin evinde, çalışmak zevkini tattım. Parmaklarım, getirdiğim dikişlerimin üzerinde makine gibi işliyor. Doktor Süleymana da ben hizmet ediyorum. İlk günlerde:

— Senin burada işin ne? Haydi çabuk eve.. diye azarlardı.

Şimdi o da alıştı, hattâ bazen de hastalık hakkında uzun uzun tafsilât veriyor. Çok defa kendi kendime büyük psikoloğun, içinde mühim rol aldığım bu acıklı dramı anlayıp anlamadığını soruyorum.

Bir akşam Mithat, doktor Süleymanın hastanın vaziyetinden daha ziyade memnun olduğunu söyledi. Sevincimden az kaldı boynuna sarılacaktım, fakat elini sıkmağı kâfi gördüm. Ertesi günü de aynen şu kelimeleri kulağımla işittim:

— Hastamız artık kurtuldu.

O anda hissettiğim şey tarif edilemez. Beni yalnız Mithat anlıyor ve ikimiz de bir kelime söylemekten çekiniyoruz. Ağzımın en küçük bir hareketi sevincimizin kutsiyetini bozabilir.

Mithata veda ettim. Şimdi kendimi fazla gördüğüm bu sevgi mabedine bir daha ayak basmıyacağım.

Zavallı Pervin, gözlerini açar açmaz beni sormuş, beni çağırtmış. Esasen verdiğim kuvvetli söze rağmen odamdan bir yere çıkmamış her dakika bir telefon veya bir mektup beklemiştim. «Pervin hanımın hizmetçisi gelmiş sizinle konuşmak istiyor» dedikleri zaman sevincimden, verdiğim söz, izzetinefsim, şerefim her her şeyim zihnimden silindi, alelâcele evden çıktım.

Pervin çok zayıflamış, çok değişmişti. Yatakta yatan dağınık saçlı, yorgun gözlü hastanın bundan birkaç ay evvel güzelliği ile İstanbulu altüst ettiğine kim inanabilir?. Odaya girdiğim zaman havasını değiştirmek için açılan camdan giren taze bir rüzgâr kokusu perişan düşüncelerimi kamçıladı, kendimi biraz topladım. Mithat bir ana şefkatile başının altındaki yastıkları düzeltiyordu. Pervin beni görür görmez yanına yaklaşmam için işaret etti. Ve evvelâ benim, sonra da Mithatın ellerimizi tutarak belli belirsiz bir sesle:

— İkiniz de iyi kalbli insanlarsınız, hayatımı size borçluyum.. dedi.

Doktor Süleyman, hastayı yormamamızı katî surette tembih ettiği için bir kelime söylemeden hattâ kımıldamadan saatlerce öyle oturduk.

Artık Mithatı sevmiyorum, Mithat da beni sevmiyor; sevgimiz, Pervinin yerine mezara gömüldü. Bu maceranın sonunda onlar biribirlerine büsbütün yaklaştılar, bense, maneviyatım baştan başa sarsılmış, belki de bir daha iyileşemiyecek bir halde hayatımın bu istıraplı sahifesini kapıyorum. Başlangıçta, saadetlerinin verdiği çoşkunluk, daha doğrusu şaşkınlıkla beni eskisi gibi aralarından ayırmamağı istediler, her ikisinin de bütün ısrarlarına rağmen şiddetle reddettim. Bunu evvelâ onlar sonra da kendim için yaptım. Saadetlerinin, büyük fedakârlıklarla elde edilen bu zavallı saadetin karşısında elim kolum bağlı durmak hoşuma gitmiyor.

(Arkası var)

Amerikada 1936 yılında gaddarlıkta rekor kıranlar

Evdeki çocuklarını zincirle ocağa bağlıyan babalar, körlerin ayakları altına muz kabuğu koyan vicdansız

Bazı insanlar vardır ki, bunlarda vicdandan ve merhametten zerre kadar eser yoktur. Bunların insanlığı, ancak şekilden ibarettir. Bir canavar, şikârını ancak karnını doyurmak için parçalar fakat bu bahsettiğimiz canavar, bir ihtiyaçları değil, fakat zevklerini tatmin etmek, kendilerini eğlendirmek için akla, hayale gelmedik işkenceler icad ederek zavallı ve masum hemcinsleri üzerinde merhametsizce tatbik ederler.

Bir Amerikan gazetesi 1936 senesinde, fecaat ve dehşet itibarile bir rekor teşkil eden gaddarlık vakalarını birer birer tesbit ederek yazmıştır. Biz de naklediyoruz.

Meşhur Amerikan şairi Pol bir zamanlar bir hikâye yazmıştı. Bir adam evdeki kediden o kadar nefret ediyor du ki bu yüzden karısı ile kavga ederek karısını öldürmüş, cesedini de duvarın içine sokarak üstünü taşla örmüştü. Fakat polis meseleyi tedkik ederken bir kedi iniltisi işiterek duvarı açmış cesedi bulmuştu. Meğer kedi görünmeden hanımının cesedinin altına saklanmış ve adam da farkına varmadan kediyi kapamıştı.

BİR KEDİNİN BAŞINA GELENLER

Geçen sene New Yorkta bir adam kedisini et çaldığı için işte böyle bir duvarın içine koyarak duvarı örmekten çekinmemişti. Maamafih vakayı öğrenen komşuları polise haber vermişler ve kediyi feci ölümden kurtarmışlardır.

New Yorkta başka birisi, manzarası hoşa gitmediği için mahallesini geceleyin muhtelif yerlerden ateşe vermiş ve bir çok fukaranın kış ortasında evsiz barksız kalmasına sebeb olmuştur. Yakalandığı zaman bu adam hâkime şu izahatı vermekten çekinmemiştir:

— Evler gayet eski idi. Oradan geçtikçe kırık dökük duvarların manzarası sinirime dokundu. Dayanamadım. Yaktım!...

CİMRİ YÜZÜK SAHİBİ

San Fransiskoda ötekinin berikinin ianesi ile geçinen fakir ihtiyar bir kadın da bir gün sokakta büyük yordu

Yarı aç bir vaziyette olduğu halde bu yüzüğü satmadı. Döndü, dolaştı, eline geçen parayı ilâna sarfederek sahibini buldu. Yüzüğü iade etti. Zengin yüzük sahibi ihtiyar istemediği halde mükâfat olarak 10 dolarlık bir çek verdi. Kadıncağız ertesi gün çeki bozdurmak maksadile sevine sevine bankaya gitti. Fakat maatteessüf cimri yüzük sahibi çekin bedelinin verilmemesi için biraz evvel telefon etmişti.

ÇOCUĞU ZİNCİRLE BOYNUNDAN BAĞLAMIŞ

En vahşiyane gaddarlıkların üvey çocuklara tatbik edildiğine şüphe yoktur. Amerikada Oklahama eyaletinde vicdansız bir adam üvey çocuğuna yemekte tatlı vermemiş, çocuk imrendiği için yemekten sonra mutfağa giderek tatlıdan bir kaşık almak istemiştir. Üvey babası çocuğun bu hareketini görünce, zavallı yavrucağı iyice dövdükten sonra zincirle sım sıkı boynundan ocağa bağlamış sabaha kadar orada bıraktığı gibi ertesi günü de mektebe o zincirle göndermiştir.

Ohio eyaletinde başka bir üvey baba yalan söylediği için 8 yaşındaki çocuğu bileklerinden tavana astıktan sonra kamçı ile dövmüş, çocuğun dayak neticesi soyulan derileri üzerine tuz sürmüştür. Çocuğun feryadını duyan komşular polise haber vermişlerdir. Polisler eve geldiği zaman çocuğu yarı ölü vaziyette bularak hastaneye kaldırmışlar ve gaddar babayı da tevkif etmişlerdir. Vicdansız

Sobaya bağlanan çocuk

Açık göz güveyi

herif altı sene kürek cezasına mahkûm olmuştur.

GADDAR GÜVEYİ

Paskal isminde bir adam Alabamada evlendiği gece memleketin âdeti mucibince bir çok fakir çocukların kapıda serenad söylediklerini ve para istediklerini görünce aklına şeytanetkârane bir fikir gelmiştir. Yanan

Üvey baba

ocağın üstüne bir tava koymuş ve içini ufaklık para ile doldurmuştur. Madeni paralar, sıcağın tesirile kıp kırmızı kesildikten sonra pencereden tavayı uzatarak zavallı fakirlerin sevinçle uzanan elleri ve başları üzerine boşalmıştır.

Bu gaddar güveyi, derhal tevkif edilerek hapishaneyi boylamıştır.

BİR KÖRÜN SAATİNİ ÇALMIŞ

New Yorkta bir çocuk kör bir gazete satıcısından para çaldığı için 10 gün hapse mahkûm olmuştu. İfade verirken hâkim çocuğa dedi ki:

— Sen dünyanın en alçak hırsızısın.

İsak Merain isminde ve 79 yaşlarında New Yorklu bu körün 44 senedir taşıdığı bir saati vardı. İhtiyar bu saati her gece yastığının altına koyar ve sabahları kurardı. Camsız, olduğu için saatin kaç olduğunu kolayca anlardı. Bir gün kalkıp elini yastığının altına koyunca saatinin kaybolduğunu görmüş, saat bulunamayınca zavallı köre sıkıntıdan inme inmiştir.

MERHAMETSİZ VE GADDAR BİR ADAM

Filâdelfiada körlerin ayakları altına muz kabuğu koyarak onları düşürmekten zevk alan Artemus ismindeki herife ne dersiniz? Bundan zevk aldığını söylemekten çekinmiyen bu gaddar herifi hâkim altı ay hapse mahkûm etmiş ve 1936 senesinin en vicdansız adamı lakabını da vermiştir.

Gaddar kocalar bahsine gelince bunlar arasında karılarını dövenleri saymıyacağız yalnız bazı garip hareketlerde bulunanları zikredeceğiz.

New Yorkta madam Peg kocası aleyhine bir boşanma davası açtığı zaman hâkim sordu:

— Niçin boşanmak istiyorsunuz?

— Kocam benim farelerden korktuğumu bildiği için her gün dışarıdan bir fare bulup getiriyor ve mutfağa veya yatak odasına saldırıyor. Artık tahammülüm kalmadı.

Diğer bir kadın ise kocasından şu sebebten boşanmak istediğini ileri sürmüştür:

— Kocam beni dansa daima kırmızı elbise ile götürüyor. Bundan başka elbise giymeme müsaade etmiyor! Bıktım artık!

Körlerin ayağı altına muz kabuğu atan

«Ittihad ve Terakki» nin son devirlerinde suikasdlar ve entrikalar

Cemiyet nasıl battı? Teceddüd fırkası niçin doğdu, nasıl dağıldı?

Tefrika No. 17 — Yazan: Mustafa Ragıb

Cemil paşa Şehremanetinde kalırsa, Şeyhislâm istifa tehdidinde bulunuyor

Fakat Cemil paşa gibi kendi partisine mensup olmıyan ve düşüncelerinde müstakil hareket etmek istiyen bir Şehremini için cemiyetteki yakın arkadaşlarının kalbini kırmak da değer bir iş değildi. Bu itibarla Talât bey, hükûmet ve parti muhitinden alacağı son intibalar üzerine Cemil paşayı feda edip etmemekte katî kararını verecekti.

Gördüğü tazyikler karşısında nihayet istifaya mecbur olan Şehremini operatör Cemil Paşa

ŞEYHİSLÂMI TAHRİK EDİYORLAR

Diğer taraftan unlarını Cemil paşaya satamıyanlarla arkadaşları, Şehremini ile arası hiç de iyi olmıyan Şeyhislâm ve Evkaf nazırı Hayri efendinin Cemil paşaya karşı beslediği menfi hislerden istifade etmeği ve Şeyhislâmı Şehremini aleyhinde bir kat daha tahrik eylemeği muvafık gördü.

Meşrutiyet devrinde gelen Evkaf nazırları içinde Evkafı ihya, birçok müesseseler vücude getirmek suretile pek ciddî ve kıymetli işler gören Hayri efendi, senelerdenberi devam eden Evkafla Belediye ihtilâfı yüzünden, Şehremini Cemil paşa ile uyuşamamış ve her iki taraf da ayrı ayrı zihniyetlerle hareket ettiği için biribirlerile anlaşamamışlardı.

Son zamanlarda çıkan bir iki hâdise ve mesele de Cemil paşa ile Hayri efendinin arasına büsbütün soğukluk soktu.

BİR ÂBİDE KAPATILIR MI?

Hayri efendi, meşihat dairesinin bahçe ve avlusunu tanzim ettirmeğe karar vermiş ve dairenin cümle kapısından itibaren avluya parke döşetmek istemişti. Hayri efendi avlunun parke ile döşenmesini bir tezkere ile Şehremanetinden istedi. Cemil paşa, Şeyhislâmın bu tezkeresini pek yersiz bularak derhal red cevabı verdi ve: «... Elimizdeki gayri kâfi tahsisat ile şehrin birçok cadde ve sokaklarının kaldırımlarını yapmağa muvaffak olunamadığı bir sırada Babı Meşihatin avlusundaki zemini parke ile inşaya imkân olmadığını ve bahusus bu işin Şehremanetine taallûk etmediğini» bildirdi. Hayri efendi, Cemil paşanın bu cevabından çok hiddetlenmiş, fakat sesi de çıkaramamıştı.

Şehirde inşa ettiği yeni Evkaf akarile Evkaf bütçesini bir kat daha zenginleştirmeğe çalışan Hayri efendi, Çemberlitaşın tam yanında bir bina inşasına başladı. Cemil paşa, bu binanın Çemberlitaş için pek çirkin bir manzara teşkil edeceğini görmüş ve Evkafın inşaatını derhal tadil ettirerek Evkaf nezaretine şu mealde bir tezkere yazmıştı: «... Çemberlitaş gibi tarihî bir abidenin şu surete kapanması doğru olmadığından binanın inşasına müsaade edilemiyeceği...» Hayri efendi, belediyenin bu müdahalesine pek kızmıştı.

ENVER, CEMAL PAŞALAR, CEMİL PAŞANIN ÇEKİLMESİNE RAZI DEĞİLLER..

Şeyhislâm Hayri efendi, bir taraftan Şehremininin bu suretle kendi arzularını reddetmesinden, diğer taraftan Kara Kemal beyle arkadaşlarının Cemil paşa aleyhinde kendisini doldurmalarından müteessir olarak artık Cemil paşanın Şehremanetinde kalmaması için kabinedeki arkadaşları nezdinde katî teşebbüslerde bulunmağa karar vermişti.

Cemil paşanın muarızları, Şehremini aleyhinda yaptıkları propagandaları o kadar ilerletmiştiler ki, Cemil paşanın bir taraftan teklif edilen yüz bin çuval unu satın almamasını, diğer taraftan Hayri efendinin istek ve teşebbüslerine muhalefet etmesini, Cemil paşanın açıkçasına «İttihad ve Terakki»ye karşı vaziyet almak suretile çalıştığını göstermek istiyorlardı. Bu suretle işe fırkacılık ve siyasî muhalefet rengi veriyorlardı.

Bu vaziyet karşısında Cemil paşa hakkında verilecek karar, kabinenin ileri gelenleri arasında kararlaştırılacaktı. Talât bey, Cemil paşanın Kara Kemal bey namına teklif edilen yüz bin çuval unu reddetmesini ve Hayri efendi ile Şehremininin son günlerdeki ihtilâflarını arkadaşları Enver, Cemal paşalarla Şeyhislâm Hayri efendiden mürekkep bir vükelâ toplantısında mevzuu bahsettiği zaman, Enver ve Cemal paşalar bu sebeplerin Şehremininı tebdile bir zaruret teşkil edemiyeceğini ileri sürdüler ve böyle bir zamanda şehir için çok çalışan bir zatı Şehremanetinden uzaklaştırmanın hatalı olacağını söylediler.

Talât bey, bu iki arkadaşının bu mütalâalarını ne red, ne de tasdik etti: Dahiliye nazırı, - yukarıda izah ettiğim sebepten dolayı - işe müdahale etmek istemiyor, bitaraf kalmağı tercih ediyordu.

HAYRI EFENDİ, İSTİFA TEHDİDİNDE BULUNDU..

Fakat Hayri efendi, Enver ve Cemal paşaların mütalâalarına şiddetle mukabele etti ve Cemil paşa Şehremanetinde kaldığı takdirde, kendisinin kabineden çekileceğini katî bir surette ileri sürdü.

Şeyhislâm Hayri efendinin mevkiini terketmesi, harbin bu ilk günleri için, diğer üç arkadaşı tarafından endişe ile karşılanacak bir vaziyet ihdas edecekti.

Şeyhislâm Hayri efendi, düşman devletlerinin müslüman tebaalarını ayaklandırmak maksadile bütün islâm âlemini Osmanlı hükûmetile harp eden devletlerle çarpışmağa davet eden (Cihad fetvası) nı veren zattı. Hayri efendinin devletin umumî siyaseti ve hayatı bakımından, hiç te kıymet ve ehemmiyeti olmıyan böyle alelâde işler için, Meşihat mevkiini terketmesi, bin türlü kilü kallere sebep olurdu. Evvelâ dahilde, sonra da hariçte fena akisler yapacak olan böyle bir istifa «İttihad ve Terakki» hükûmetinin bu fetvalardan beklediği gayeyi sarsabilirdi.

CEMİL PAŞANIN UĞRUNDA ŞEYHİSLÂM FEDA EDİLEMEZDİ..

Farzı muhal olarak - Şehyislâmın istifasındaki sebep, münasip bir lisanla, ilân edilse bile hiç kimse, bu gibi sebeplere inanmıyacaktı. Herkes, devletin ilân ettiği cihad siyasetinin çıkmaza girdiğini gören Şeyhislâmın istifaya mecbur olduğunu sanacaktı.

Bundan başka, bu gibi endişeler varid olmasa bile, Hayri efendi gibi inkılâbın ilk günlerinden beri cemiyete bağlılığını isbat etmiş, hiç bir zaman «İttihad ve Terakki» nin gayelerinden inhiraf etmemiş bir arkadaş ta, Cemil paşanın uğrunda, feda edilemezdi.

(Arkası var)

AKŞAM — SPOR

Fenerbahçe, Anadolu maçında Esadın Sarı Lâcivertliler hesabına yaptığı iki gol

Fenerbahçe Anadoluyu 10-0, G.Saray Istanbul sporu 3-0 yendi

Dün Taksim stadında lig maçlarından ikisi daha oynandı. İlk maçı Fenerbahçe ile Anadolu yaptılar.

Hakem B. Şazi Tezcanın idaresinde oynanan bu maça takımlar, mutad kadrolarile çıktılar.

Maç başalr başlamaz hâkimiyeti ele alan Fenerbahçe, Anadolunun soldan solaçık Zeki vasıtasile yaptığı neticesiz dört beş akın istisna edilirse, her iki devrede tazyik edici bir oyun çıkardı.

Fenerbahçeliler ilk devreyi 4 - 0, ikinci devreyi 6 - 0 bitirerek maçı 10 - 0 gibi büyük bir farkla kazandılar.

Maç başlar başlamaz Anadolu kalesine inen Fenerbahçe hücum hattı Anadolu kalesi için gecikmiyeceği anlaşılan golün peşinde koşuyordu. Nitekilm bir müddet sonra Esad, Anadolu müdafilerinden birini atlattıktan sonra kalecinin kıpırdamasına imkân bırakmadan topu köşeden kaleye soktu.

Çok geçmeden sol açıktan inkişaf eden bir Fener akını neticesinde Naci Fenerbahçenin ikinci sayısını yaptı.

Anadolulların canla başla gayretine rağmen bu iki golden sonra Fenerbahçe artık büsbütün rahat oynamağa başladı ve fasıla ile Ali Rızanın yaptığı iki gol, sayıları dörde çıkardı.

İkinci devrede Fenerbahçenin gene Anadolu kalesini sıkıştırmakla işe başladığını görüyoruz. Bununla beraber dakikalar geçtiği halde, ilk devrenin şekline ve neticesine göre, beklenen goller çıkmıyor. Fakat nihayet bir an geldi ki Anadolu kalesi mukadder tehlikeden kurtulamadı ve Esad beşinci golü yaptı. Sanki bu bir türlü olmıyan golün yapılması bekleniyormuş gibi, sayılar birbirini takip etmeğe başladı ve sırasile Ali Rıza altıncı, Esad yedinci, Naci sekizinci, Bülend dokuzuncu gene Esad onuncu golü yaptı.

Oyunun sonlarına doğru hakem, sert ve kasdî bir müdahaleden dolayı Fikreti oyundan çıkardı. Fenerbahçenin Cevad, Aytan ve Reşadan mürekkep muavin hattı neticenin yüksekliğinde âmil oldu. Çünkü bu muavin hattı, durmadan Fener muhacimlerini besledi.

GALATASARAY - İSTANBULSPOR MAÇI

İkinci maç Galatasaray - İstanbulspor arasında idi. Hakem, Galatasaray maçlarının mutad hakemi B. Ahmed Ademdi.

İstanbulspor, son haftalardaki kadrosunu muhafaza ettiği halde, Galatasaray takımında bir hayli değişiklik vardı. Bir kere Salim sol müdafi yerine alınmış, Lûtfi merkez muavinliğe geçirilmişti. Sağmuavin yerinde Ekrem oynuyordu. Merkez muhacim vazifesi Haşime verilmişti.

Oyun başladıktan biraz sonra bir Galatasaray akınında soldan gelen topa İstanbulspor müdafileri ve hattâ kalecisi atıldılar. Fakat Haşim bunların müdahalesine imkân bırakmadan mükemmel bir kafa vuruşile topu İstanbulspor kalesine yerleştirdi.

Oyunun hemen başlarında yapılan bu gol İstanbulsporluları şaşırttı ve hattâ kırdı. Eğer bu golden sonra Galatasaray, meselâ Fenerbahçe gibi mütecanis bir oyun tutturabilseydi sarı kırmızılıların sayıları birbirini takip edebilirdi. Halbuki merkez muavin Lûtfinin aksaması, muhacimlerin iyi paslar alamamaları İstanbulsporluların toparlanmasına imkân verdi. Bununla beraber devrenin ortalarına doğru Bülend Galatasarayın ikinci sayısını da yaptı.

Bu gol İstanbulsporlulara ilk gol kadar tesir etmedi ve fırsat buldukça Galatasaray kalcsini sıkıştırdılar. Doğrusunu söylemek lâzımgelirse Salimin yerinde müdahalelerle tehlikeleri önlemesi olmasaydı belki İstanbulspor da gol yapacaktı. Çünkü ne Lûtfi, ne de Reşad ve ne de ikide birde topu elinden kaçıran Avni bu tehlikelere karşı gelebilecek bir oyun gösteremiyorlardı.

İkinci devrede Galatasarayın hâkimiyeti, ilk devreye nazaran daha eksilmişti. Fakat İstanbulspor muhacimleri şaşırtıcı bir oyun çıkaramıyordu.

Devrenin ortalarına doğru bir Galatasaray akınında Haşim Galatasarayın üçüncü golünü çıkarmağa muvaffak oldu. Oyunun bitmesine yakın Galatasaray aleyhine bariz bir penaltıyı hakem vermedi ve oyun 3 - 0 Galatasarayın lehine bitti.

Yirmi iki oyuncu arasında hakkile futbol oynıyan iki kişi vardı: Salim ve Haşim.

Takımların povan vaziyeti

	Maç	Puan
1 — Fenerbahçe	10	30
2 — Beşiktaş	11	28
3 — Güneş	10	26
4 — Galatasaray	10	25
5 — Vefa	11	21
6 — Beykoz	11	21
7 — Eyüp	10	18
8 — Süleymaniye	11	18
9 — Anadolu	11	18
10 — İst. Spor	10	17
11 — Topkapı	10	17
12 — Hilâl	10	10

Futbol federasyonu

Sedad Rızaya teklif edildi

Ankara (Akşam) — Öğrendiğime göre B. Ahmed Emin Çapın istifasile inhilâl eden Türkiye futbol federasyonu başkanlığı, federasyonun eski reislerinden Anadolu ajansı umum müdürü B. Muvaffak Menemencioğluna teklif edilmiş, fakat kendisi beyanı itizar eylemiştir.

B. Muvaffak Menemencioğlunun kabul etmemesi üzerine federasyon reisliğinin iki kişiye daha teklif edildiği ve bunlardan birinin federasyon âzasından B. Sedad Rıza olduğu söylenmektedr B. Sedad Rızanın bu teklifi kabul edeceği şayidir.

Güreş ve eskrim federasyonları reisleri, federasyon reislerinin Ankarada bulunması zarureti karşısında henüz istifa etmemiş olmaları dolayısile bu federasyonlar için namzedler henüz mevzuubahis değildir. Fakat spor mahafilinde bunların da istifa edecekleri tahmin olunmaktadır.

Haftanın golcuları

4	Esat (Fenerbahçe)
3	Ali Rıza (Fenerbahçe)
2	Naci (Fenerbahçe)
2	Haşim (Galatasaray)
2	Hakkı (Beşiktaş)
2	Şeref (Beşiktaş)
1	Bülend (Fenerbahçe)
1	Bülend (Galatasaray)
1	Hüsnü (Beşiktaş)
1	Fuat (Beşiktaş)
1	Eşref (Beşiktaş)
1	Hayati (Beşiktaş)
1	Hakkı (Hilâl)
1	Turhan (Beykoz)
1	Rauf (Süleymaniye)
1	Ali (Süleymaniye)
1	Şahap (Beykoz)

MEVSİMİN GOLCÜSÜ

13 Şeref (Beşiktaş)

Dünkü kır koşusu

İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertip edilen kır koşularından dördüncüsü dün Fenerbahçe stadı ile Kalamış arasında yapıldı.

Bu müsabakaya İstanbul atletlerinden başka Kocaeli bölgesinin Akyeşil klübü atletleri de girdiler.

Koşu hayli enteresan oldu ve birinciliği ümidin hilâfına Akyeşil atletlerinden Galip aldı. Galip mesafeyi 18,43 dakikada koştu.

İkinciliği Halkevinden Artin, üçnücülüğü gene Halkevinden İbrahim aldılar.

Koşuya on takım iştirâk etti. Bu takımlardan dörü Halkevinin, ikisi Galatasarayın, biri Galata Gençler birliğinin, ikisi Beyoğlu Sporun, birisi de İzmit Akyeşil Spor klübünün idi.

Takım itibarile tasnifte Beyoğlu Halkevi 10 sayı ile birinci, İzmit Akyeşil Spor 12 sayı ile ikinci, gene Beyoğlu Halkevinin ikinci bir takımı 27 sayı ile üçüncü oldu.

Fransız - İngiliz orduları futbol maçı

Londra 14 (A.A.) — Fransız ve İngiliz ordularının futbol takımları arasında yapılan maçta Fransızlar sıfıra karşı 6 golle İngilizlere galip gelmişlerdir. Birinci haftaymda Fransızlar sıfıra karşı 1 ile galip vaziyette bulunmakta idiler.

Dünkü Galatasaray - İstanbulspor maçının heyecanlı anlarını tesbit eden iki enstantane

Beşiktaş Hilâl 8-1 yendi; Beykozla Süleymaniye 2-2 berabere kaldı

Şeref stadında ilk maç Nuri Bosutun idaresinde Beşiktaşla Hilâl arasında yapıldı.

Beşiktaş takımı şu şekilde sahaya çıktı:

Mehmed Ali - Hüsnü, Faruk - Hüseyin, Refet, Fuat - Hayati, Hakkı, Nazım, Şeref, Eşref.

Beşiktaş, Hakkının merkez muavinlikten ziyade eskisi gibi sağiç yerinde daha faydalı olacağını anlamış olacak ki dün Hakkıyi eski yerinde gördük ve Hakikaten Hakkı hücum hattında daha iyiydi.

İlk devre umumîyetle Beşiktaşın hâkimiyeti altında oynanmakla beraber Hilâl bütün gayretini sarfederek oynadığı için netice Beşiktaş lehine pek farklı olmadı.

İlk dakikalarda Nazminin sakatlanıp çıkması Beşiktaşı maçın büyük bir kısmında on kişi olarak bıraktı.

İlk golü Beşiktaş dokuzuncu dakikada penaltıdan yaptı. Penaltıyı Hakkı çekti.

Bu golden sonra Beşiktaşlılar Hilâl kalesini üst üste sıkıştırdılar. On beş dakikada Hilâl aleyhine bir korner oldu. Sağaçık Hayatinin çektiği korneri Hakkı gole çevirdi.

Beşiktaşın 2-0 vaziyete girmesine rağmen beş dakika sonra Hilâl âni bir hücumla bir sayı yaptı. Bu sayı Hilâllileri canlandırdı ve Bu canlı oyun geri kalan yirmi beş dakika içinde Beşiktaşlıların başka sayı çıkarmasına imkân vermedi.

İkinci devreye Beşiktaş akınile başlandı ve bu devre de onuncu dakikada gene Hilâlin aleyhine bir penaltı dan yapılan gol ile açıldı.

Bu penaltıyı bu sefer Hüsnü çekti.

Hilâlliler penaltıdan yapılan bu gol üzerine ilk devredeki mukavemeti gösteremediler ve iki dakika sonra Fuad Beşiktaşın dördüncü sayısını kaydetti.

Aradaki sayı farkının üçe çıkması artık Hilâllilerin mukavemetini iyice kırdı ve Beşiktaşlılar tamamile hâkim bir vaziyet aldılar.

On dokuzuncu dakikada Eşref, otuz beşinci dakikada Şeref altıncı, üç dakika sonra Hayati yedinci golü yaptı.

Oyunun neticesine beş dakika kala, Şerefin çektiği bir şütte top Hilâl müdafilerinden birinin sırtına çarparak seyrini değiştirdi ve kalecinin mudafaasına imkân kalmadan sekizinci defa Hilâl kalesine girdi.

8 - 1 Beşiktaş lehine biten bu maçta Beşiktaşlılar umumîyetle güzel oynadılar ve bu güzel oyunlarında bilhassa sert ve asabî olmayışları âmil oldu. Hilâl takımı ilk devrede de fena değildi, fakat ikinci devrede mukadderatını Beşiktaşın eline teslim etmekten başka çare bulamadı.

BEYKOZ - SÜLEYMANİYE MAÇI

Şeref stadında ikinci maç Beykoz - Süleymaniye arasında oynandı. Bu maç her iki takımın son oyunları olduğu ve tasnifte alacakları derece üzerine müessir bulunduğu için gerek Beykoz ve gerek Süleymaniye bakımından mühimdi.

Her iki takım sahaya her zamanki kadrolarile çıktılar.

Beykoz takımı, eğer bu maçı kazanırsa yirmi iki puvanla Vefayi geçerek beşinciliği tutacağını bildiği için maça çok sıkı başladı. Bununla beraber devre karşılıklı akınlar arasında hemen hemen müsavi denilecek bir şekilde geçti.

Oyunun ilk golü ancak otuz beşinci dakikada oldu ve bunu sağaçık Turhan Beykoz hesabına kaydetti.

Her nedense bu gol Beykozluları gevşetti ve buna mukabil Süleymaniyelileri canlandırdı. Üç dakika geçmeden yapılan bir hücumda Süleymaniyeli Raufun çıkardığı gol iki takımı beraber vaziyete getirdi İlk devre bu şekilde bitti.

İkinci devrede Süleymaniyeden Alinin ikinci golü yapması Beykozluların aklını başına getirdi ve bundan sonra Beykozun tazyiki başladı, fakat sonraları gene Süleymaniyeliler ağır bastılar. Bir aralık iki takım oyuncuları arasında kavgaya benzer münakaşa ve iddialar başladı. Hakemin müdahalesile sükûnet avdet ettikten sonra oyuna devam edildi.

Dakikalar geçiyor ve oyunun neticesi yaklaştığı halde Süleymaniyenin 2-1 galip vaziyeti devam adiyor.

Oyunun neticesine bir dakika var. Beykoz son bir hamle yaptı. Muhacimler Süleymaniye kalesine indiler ve bu arada Şehap bir gol yaparak Beykozun galip çıkmağı tasarladığı bu maçtan mağlûp çıkmamasını temin etti.

Her akşam bir hikâye

ELMASLI KADIN

Ferhunde erkeklerin etrafında en çok koştuğu kadınlardan biri idi. Vakıâ güzel bir kadındı. Zamane gençlerinin kadınlarda aradığı cinsî cazibeden kendisinde pek bol vardı. Fakat genç kadının birçok erkekleri peşinde koşturmasının sebebi büsbütün başka idi. Ferhunde İstanbulun en Nadide elmaslarına malikti. Hattâ bir ismi de «Elmaslı kadın»dı. Genç kadının yüzüklerine baha biçilemiyordu, bileziklerinin bir eşi daha yoktu. Pembe ve siyah incileri dillerde destandı. Bu senenin modası pembe pırlantaları ise gözleri kamaştırıyordu.

Ferhunde bir salona girmez mi? Pırıl pırıl halile derhal etrafına erkekten bir halka toplardı. Meşhur bankerler bu bir tek elinin yalnız beş parmağında kocaman bir servet taşıyan bu genç kadının önünde âdeta huşula, hürmetle eğiliyorlardı. Tuhaf değil mi? Nasreddin hocanın «ye kürküm ye..» hikâyesi gibi Ferhunde de nadide elmasları sayesinde hürmet, iltifat, saygı görüyordu. Duldu. Etrafında koşan bekârlar ne hayallere kapılmıyorlardı ki?..

Hattâ bazıları Ferhunde ile sokakta konuşurken, yanyana meselâ tünele doğru yürürken bile görünmeği kendilerine bir şeref sayıyorlardı.

Ferhunde de şaşırmış kalmıştı. Acaba bu kadar ateşli erkekten hangisi kendisini hakikaten seviyordu? Celâl mı? Sahir mi? Necip mi? Şakir mi?..

O gece Parkotelinde bir nişan merasimi vardı. Ferhunde gene takmış takıştırmış pırıl pırıl salona girince bütün erkekler etrafını sardılar. Onunla dans etmek için âdeta biribirlerile dalaşacaklardı.

Hattâ yeni nişanlı, müstakbel damad bile nişanlısından ziyade onunla alâkadardı. Ferhunde müstakbel damadın bu haline bakarak içinden:

— Şimdi sen gel de erkeklere itimad et.. diyordu.

Lâkin bir aralık âdeta bir mucize oldu. Salonun kapısında bir kadın belirdi. Bu Ferhndeden çok çirkindi. Yalnız kocaman gaga burnu insanı iğrendirmeğe kâfi idi.

Lâkin o ne mücevherlerdi. Kadın sanki Topkapı sarayının hazine dairesindeki bütün elmasları, bütün mücevherleri üzerine takmış gibi idi.

Ferhundenin yanında oturan ihtiyar bir kadın:

— A.. dedi Handan Avrupadan dönmüş.. senelerden sonra...

Handanın mücevherleri değil burada, Pariste bile son derecede meşhurdur. Ferhunde renkten renge giriyordu. Çünkü âdeta bu kadın kendisine nisbet verir gibi takmış takıştırmıştı. Salondan içeri girer girmez sanki her duvarda birçok yeni elektrikler yakılmış gibi parıltılar artmıştı. Ferhundenin bir tek nadide bilezik takmasına mukabil Handan bileklerini dirseklerine kadar baha biçilmez bileziklerle doldurmuştu. Ferhundenin incileri Handanınkilerin yanında pek sönük kalıyordu. Ferhundenin pırlantaları iki iri leblebi boyunda olduğu halde Handanınkiler fındık kadardı. Hele bu senenin modası pembe pırlantalarına hiç diyecek yoktu. Yeryüzündeki siyah incinin bir eşinin yalnız Patyala mahracasında olduğu söyleniyordu.

Biran içinde Ferhunde etrafında derin bir boşluk hissetti. Etrafını saran erkeklerden eser kalmamıştı. Celâl, Necip, Sami, Şakir nerede idiler?. Hani kendisile dans etmek için can atan bankerler.. hani fabrikası fena vaziyete düşen fabrikatörler... Hani hepsi bu yeni gelen karga suratlı kadının etrafını çevirmişlerdi.

Handanın etrafında:

— Ne harikulâde kadın..

— Ne fevkalâde..

Diye sesler işitiliyordu. Herkes onunla dans etmek istiyordu. Beş dakika içinde âdeta Ferhunde unutulup gitmişti.

Ferhunde bu hale tahammül edemedi. Kalktı, salondan çıktı. Başka zaman olsaydı onun böyle ansızın bir yerden çıkıp gitmesi erkekler arasında bir hâdise olurdu. Lâkin herkes Handanla meşguldü. Bu sefer onun çıkıp gitmesini hiç kimse fark bile etmedi...

Günler geçiyor, ayni hal devam ediyordu. Eskiden sokakta kendisine ras gelince birlikte yürümek, etrafa gösteriş yapmak için can atanlar ortalıklarda yoktu. Şimdi herkes kendisini Handana davet ettirmek, onun evine gitmek, sokakta onunla görüşmek için biribirlerile rekabete kalkışmıştı.

Eskiden Ferhundeden bir davet koparabilmek ümidile bin bir türlü dalkavukluklar yapanlar bile kıpısını çalmıyordu.

Bütün tanıdık erkekler yeni bir modaya kapılmışlar gibi Handanın peşinde idiler. Hangi çaya gitse herkes Handanı medhediyordu:

— Ne tahsilli kadın... Âdeta bir âlim.

— Ne zeki kadın.. gözlerini gördün mü iki zekâ membaı halinde...

— Ne ince kadın.. ne derin bir terbiyesi var..

— Ne güzel dans ediyor...

Herkes ona meftundu. Handanın yüze yakın âşığı vardı. Lâkin bir gün bir haber bomba gibi bütün salonlarda patladı: Handanın o iri iri mücevherlerinin hepsi sahte imiş..

Biran içinde hava değişti:

— Mücevherleri gibi kendi de sahte idi. Herşeyi yapma canım.. bir kere son derecede cahil bir kadın..

— Sonra budala.. zeki filân değildi.

— Terbiyesi de kıttı.

— Hele dans etmesi bir facia idi.

Bir ay geçtikten sonra artık kimse Handanın ismini ağzına almaz oldu.

Başta Celâl, Sami, Necip, Şakir olmak üzere tekrar bütün erkekler Ferhundenin etrafına dönmek istediler. Lâkin hayret.. onlar Handanla meşgulken Ferhundedeki bu büyük değişikliği fark bile etmemişlerdi. Ferhunde, herkes etrafından çekildiği halde bir gölge sadıklığı ile peşini bırakmıyan Fuadla inşanlanmıştı. Lâkin garip değil mi?. Fuad da bu hiç bir faydası olmıyan mücevherlere, incileri fena halde sinirleniyordu.. Fuad:

— Rica ederim Ferhunde.. bu mücevherlerin bir takım servet budalalarını peşinden sürüklüyor.. şunları sandığına kaldır.. demişti.

Ferhunde nişanlısını o derece seviyordu ki -ziynete o kadar meraklı olmasına rağmen- bütün mücevherlerini bankadaki kasasına hapsetmişti.

(Bir yıldız)

Radyo

15 Şubat 937 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: İ. Galib tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Ömer Riza tarafından arapça söylev, 20,45: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, Saat ayarı, 21,15: Şehir tiyatrosu dram kısmı tarafından La Bohem, 22,10: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı. 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23: Son.

Ecnebî İstasyonların Bu Akşamki En Müntahap Programı

Berlin - 35 - (saat 19,5) Lisztin senatoları, **Hamburg** - 332 - (saat 20,10) Ansermet tarafından idare edilen orkestra Bach - Minteverdi - Cavalli - Hayd tarafından Kompoze edilmiş parçalar çalınacaktır. **Prag** - 470 - (saat 21,15) Viyanevski tarafından keman konseri, **Londra** - 342 - (saat 21,30) Şopenin piyano sonatları, **Stuttgart** - 523 - (saat 24,00) Straus - Brahams müntahab eserlerinden, **Lyon** (saat 21,30) Şubert - Mozart - Wagnerin müntahab eserlerinden,

Dans Musikisi

Londra - 342 - (saat 23,25), **England National** - 1500 - (saat 24,30), **Milâno** - 369 - (saat 22,45), **Roma** - 421 - (saat 23,30).

16 Şubat 1937 Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05 Muhtelif plâk neşriyatı, 14 Son.

Akşam neşriyatı: 17 Üniversiteden naklen inkılâp dersleri, Yusuf Kemal Tengirşenk, 18,30 Plâkla dans musikisi, 19,30 Konferans: Eminönü Halkevi neşriyat kolu namına bay Nusret Sefa, 20 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Riza tarafından arapça söylev, 20,45 Vedia Riza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları: Saat ayarı, 21,15 Şehir Tiyatrosu operet kısmı tarafından «Üç Saat» 22,10 Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23 Son.

Güzel, sağlam ve İştahlı!

Çünkü:

RADYOLİN

Kullanıyor!

Çocuklarınızı küçükten Radyolin kullanmağa, Radyolinle günde iki defa dişlerini fırçalamağa alıştırınız. Gürbüz yetişmelerini temin etmiş olursunuz.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddeinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekkaldırımda Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Müeyyed, Hasköy: Aseo, Eminönü: Salih Necati, Heybeliada: Halk, Büyükada: Halk, Fatih: İsmail Hakkı, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Nuri, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Aksaray: Ethem Pertev, Beşiktaş: Nail, Kadıköy: Pazaryolunda Rifat Muhtar, Modada Alâeddin, Üsküdar: İttihad, Fener: Emilyadi, Beyazıd: Kumkapıda Belkis, Küçükpazar: Hasan Hulûsi, Samatya: Çula, Alemdar: Çemberlitaşta Sırrı Rasim, Şehremini: Topkapıda Nâzım.

GRİPİN

Giren yere, Grip nezle baş, ve diş, ağrıları girmez

GRİPİN

Soğuk algınlığından mustarib bir aileyi ihyakâr tesirile iyileştirmiştir.

GRİPİN

Daima yanınızda bulunursa kendinizi gripe, soğuk algınlığına nezleye karşı sigorta etmiş olursunuz.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilhicce 3 — Ruzu Kasım 100

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	11,34	1,13	6,45	9,39	12,00	1,32
Va.	5.16	6,55	12,28	15,22	17 43	19.14

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sok. No 13

Selâmi İzzet

TİYATRO KONUŞMALARI

Her kitapçıda bulunur. Fiati: 50 kuruştur.

AKBA

Ankarada her dilde gazete mecmua ve kitapları bütün mektep kitapları ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde tedarik edebilirsiniz.

Telefon : 3377

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ — No 106

— Erkek olsaydın bundan fazla yararlık gösterebilir miydin? Keşki bütün Endülüs erkekleri senin kadar metin ve azimkâr, senin gibi ölümden ve döğüşten yılmaz birer kahraman olsalardı!

Rüstem, Ayşenin yanına çok hayvanî duygularla gelmiş, fakat onun teessürleri karşısında yavaş yavaş erimiş, küçülmüş ve hayvanlık duygularından sıyrılarak insanlık kalıbına girmiş, hasılı kendi hüviyetini bulmuştu. O artık Ayşeye:

— «Ben seni çok seviyorum... Senin kiraz gibi kırmızı dudaklarından öpmek, kolumu ince beline dolamak istiyorum... Seni kucaklamak için geldimdi buraya!»

Diyemiyordu. Bu maksadla yanına sokulduğu halde, şimdi bir bardak suyun toprağa dökülüverişi gibi, Ayşenin muztarip bakışları ve iniltileri karşısında eriyip bitmişti.

Rüstem, Ayşenin yüzüne bile dikkatle bakamıyordu.

Ayşe susmuştu..

Ara sıra hıçkırıyor ve Rüstem ona sadece:

— Ağlama!...

Diyordu. Bu muztarip genç dulun tüyler ürpertici macerası, taş yürekli bir erkeğin bile çarçabuk merhametini çekebilirdi. Rüstem, bu yaşlı kadına o kadar acımıştı ki...

— Eğer İşbiliyede size raslasaydım, sanırım ki, orada kalır ve sizinle bir safta bir cephede çalışırdım!.

Demekten kendini alamamıştı.

Ayşe güzel olduğu kadar da hem çok zeki, hem çok sevimli ve anlayışlı bir kadındı. Kendisine hatır sormağa gelen bir Türk denizcisine fazla elem ve keder vermekten çekinerek:

— Biraz da başka şeylerden bahsedelim, dedi, Türk donanması burada çok kalacak mı? Ve amiralınızın, ağabeyime müsbet, sevindirici bir cevap vereceğini umuyor musunuz?.

Rüstem biraz düşündükten sonra cevap verdi:

— Donanma kaptanları toplantı yapıp bu işi konuşacaklar. Neticeyi öğrenmeden ne desem boştur.

— Eğer beni buradan eli boş olarak gönderirseniz, işte o zaman yanarım.

— Bu, benim elimde olsaydı, bütün donanma efradını sizinle beraber gönderirdim!.

Ayşe, Rüstemin bu cevabından pek memnun kalmış gibi görünüyordu. Gözlerinin yaşını silerek geniş bir nefes aldı:

— İstanbulda evli misin, Rüstem?.

Ayşe bu üç kelimeyi o kadar lâübali bir tavırla söylemişti ki.. Rüstem birdenbire şaşaladı:

— Hayır, dedi, ben henüz dünya evine girmedim.

— Tuhaf şey!. Demek hiç bir kadınla sevişmedin?.. öyle mi?..

—Böyle bir şey söylemedim. Sadece evlenmediğimden bahsettim. Niçin soruyorsun?.

— Endülüse gelen yabancılar bizim kızlarımızla sevişmeden duramazlar da.

— Benim de bir Endülüs dilberile sevişip sevişmediğimi anlamak istedin ha?...

— Evet. Merak bu ya.. Garnata, Kurtaba, ve İşbiliye medreselerinde tahsil eden ecnebiler bile kızlarımıza tutulurlar da. Tahsillerini bitirdikleri halde memleketlerine gidemezler.

— Endülüs dilberlerindeki cazibenin ne kadar kuvvetli olduğunu ben de denedim.. bilirim.

— Bu denemeyi Garnatada yaptın sanırım?.

— Evet. Garnatada başladı ve Garnatada öldü.

— Neden öldürdünüz? Yaşatmalıydınız!...

Rüstem susmağa mecbur olmuştu. Ayşe kendi kendine söylendi:

— Nezih duygularla doğan bir sevgiyi öldürmek, bence, insan öldürmekten daha feci ve daha büyük bir suçtur.

Rüstem başını kaldırdı:

— Doğru. Fakat, araya ölüm girerse...

Ayşe merakla sordu:

— Öldü mü yoksa sevgilin?...

Rüstem farkında olmıyarak içini çekti:

— Öldürdüler onu, yavrum!.

— Kim öldürdü?.

— Sultanın cellâdları..

— Desene sen de o hain ve gaddar hükümdarın sillesine uğradın?... Adı ne idi sevgilinin?.

Rüstem düşünüyordu..

Şimdi iki arkadaş gibi konuşuyorlardı:

— Onun adı Habibe idi, dedi, Garnatada onu tanımıyan kimse yoktu.

Ayşe artık konuşmuyordu.. birden kaşlarını çatarak, önündeki çiçek yapraklarile oynamağa başlamıştı.

Rüstem bu hazin macerayı Ayşeye açtığına pişman olmuş gibiydi.. fakat, ne yapsın ki, boş bulunmuş ve söyleyivermişti. Rüstem, kadın kalbinin bu kadar hassas olduğunu ve bu kadar çabuk kırılacağını bilmiyordu. Ayşe okumuş, tahsil görmüş bir kadındı.. ne de olsa, karşısındaki erkeğin bir başka kadın sevgisinden bahsetmesine tahammül edecek kadar geniş yüreklilik gösteremezdi.

— Ben Habibeyi çok iyi tanırım, dedi, o benden güzel bir kadın değildi..

Ve birden ayağa kalkarak, bir kelebek gibi çiçeklerin arasına daldı.. koşa koşa köşkten içeri girdi. Rüstem bahçede, yapa yalnız kalmıştı!.

AYŞEYİ KAÇIRMAK İSTEYEN KAPTAN KİMMİŞ?!

O gece Rüstemin gözüne uyku girmedi.

Ayşeyi istemiyerek darıltığını anlamıştı.

— Keşki ona Habibeden bahsetmeseydim. Ne bileyim ben onun darılacağını! Kadınlar hep böyledir işte.. insanla kardeş gibi konuşurken, birden kıskançlık damarları coşar.. ne yaptıklarını bilmezler. Zavallı Habibe.. şimdi topraklar altında yatıyor. Ölmüş bir kadını kıskanmak, delilik değil de nedir?!,

Rüstem Mayorka meyhanelerinden birinde sabahlamağa karar vermişti. Herkes çekilip gittikten sonra, masanın üstünde duran şarap destisile başbaşa kalınca, kendi kendine konuşmağa başladı: *(Arkası var)*

Süngercilik Türk Anonim Şirketi Idare Meclisinden:

Şirketimizin Umumî Heyeti 15 Mart 1937 tarihine müsadif Pazartesi günü saat (14) de Galatada Sümer Bank binasındaki merkezimizde adiyen toplanacağından Şirket esas mukavelenamesi mucibince en az kırk hisseye malik olan hissedarların mezkûr gün ve saatta Şirket merkezinde asaleten veya vekâleten hazır bulunmaları ve içtimaa takaddüm eden on gün zarfında malik oldukları hisse senetlerini Sümer Banka veya İş Bankasına tevdi ederek mukabilinde duhuliye varakası almaları ilân olunur.

Müzakere Ruznamesi

1 — 1936 yılı muamele ve hesapları hakkında idare meclisi ve mürakip raporlarının okunması,

2 — Mezkûr yıla ait bilânço ve kâr ve zarar hesaplarının tasdik ve kabuliyle idare meclisi azalarının ibrası,

3 — Temettüün sureti tevzii hakkında İdare meclisince yapılan teklifin tetkiki,

4 — İdare meclisi azalarına ait huzur haklarının tayini,

5 — Müddeti biten mürakipliğe bir münasibinin tayini ile ücretinin tesbiti.

OSMANLI BANKASI
TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ: 1863
Sermayesi: **10.000.000** İngiliz lirası
Türkiyenin başlıca şehirlerile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, İrak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.
Her türlü banka muameleleri yapar

Selânik Bankası
Tesis tarihi: 1888
İdare merkezi:
İSTANBUL (Galata)
Türkiye şubeleri:
ISTANBUL, (Galata, Yenicami)
İZMİR, MERSİN
ADANA Bürosu
Yunanistan şubeleri:
SELÂNİK, ATİNA, PİRE
Her türlü Banka muamelâtı
Kiralık kasalar

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA
Sermayesi Liret **700,000,000**
İhtiyat akçesi Liret **145,769,054,50**
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde
ŞUBELERİ
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada
Afilyasyonlar
İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046
İZMİRDE ŞUBE

DOYÇE ORIENTBANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata ve İstanbul)
Depo: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

DOKTOR
NİŞANYAN
Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.

İstanbul Telefon Direktörlüğünden:

Muhammen bedeli 2500 lira olan 250 adet kurssuz kombine telefon makinesi açık eksiltmeye konulmuştur. İlk teminat 187,50 liradır. Fennî şartnamesi hergün malzeme dairemizden parasız olarak alınabilir. Eksiltmesi 23/3/937 salı günü saat 15 de direktörlük binasında yapılacaktır. Taliplerin mezkûr günde en geç saat 14 de kadar teminat akçelerile müracaatları lâzımdır. (654)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Tahmin edilen bedeli «110000» lira olan «10000» ton rekompoze kömürü 16/Şubat/937 tarihine rastlıyan salı günü saat 14 de kapalı zarf usulile alınacaktır.

Muvakkat teminatı «6750» lira olup şartnamesi «550» kuruş mukabilinde komisyondan her gün verilir. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edeceklerikapalı teklif mektuplarını en geç 16/Şubat/937 salı günü saat 13 e kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ve bu saatten sonra verilecek teklif mektuplarının kabul edilmiyeceği. (482)

TÜRK HAVA KURUMU
BUYUK PİYANGOSU
Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.
5 ci Keşide 11 Mart 937 dedir
Büyük ikramiye 50.000 liradır.
Ayrıca: 15,000, 12,000, 10,000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat Vardır.
DİKKAT:
Bilet alan herkes 7/Mart/937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakit olur.

Istanbul Liman Işletme Idaresinden:

1 — Karaköy köprüsü ağzından Galata rıhtımının 150 metrelik kısmının terfi ameliyesi için taliplerin 1000 liralık muvakkat teminatlarile ehliyeti fenniye ve ihtisas vesikalarına bağlıyacakları fiat tekliflerini kapalı zarfla 27 Şubat 937 saat 10 da Şefler encümenine tevdi edeceklerdir.

2 — Keşifnamesindeki vahidi kıyasi esası üzerinden yapılacak olan bu tekliflerin tetkikinde teklif sahiplerinin bu gibi işlerdeki ehliyet ve ihtisaslarına aid tercih sebeplerini araştıracak olan İdare işi en ucuz fiat verene ihaleye mecbur kalmıyacaktır.

3 — Bu işe aid her türlü izahatla beraber şartname ve projeler 5 lira mukabilinde Galatada Merkez Rıhtım hanında İdare Rıhtım Tamirat Bürosundan alınacaktır. (722)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedeli 8193 lira 85 kuruş olan 49 kalem tersim ve kırtasiye malzemesi 5/3/937 cuma günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki 1 inci işletme komisyonu tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 614 lira 55 kuruşluk muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat on dörde kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Bu işe ait şartname ve mukavele projeleri komisyondan parasız olarak verilmektedir. (837)

★

Muhammen bedeli (21447,40 lira olan cam malzemesi 1/3/937 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1608,56) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7/5/936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komsiyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (819)

Açık Eksiltme İlânı

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

9292 lira 79 kuruş keşif bedelli Devlet Matbaasında yapılacak kat ilâvei inşaatının açık eksiltmesi 19/2/937 cuma günü saat 15 de Devlet Basımevinde icra edilecektir.

İsteklilerin o gün eksiltme saatinden önce muvakkat teminat akçası 697 lirayı Vilâyet malsandığına yatırmaları ve beraberlerinde beş bin liralık bu işe benzer iş yaptığına dair göstereceği vesika üzerine Nafıa müdürlüğünden almış olduğu müteahhitlik ve Ticaret odası belgelerile komisyona gelmeleri. Plân ve şartnameler Basımevi muhasebesinde görülebilir. (651)

Yeni çıkan
Haşiyeli TÜRK CEZA Kanunu
Derleyen: YUSUF CEMAL Köseoğlu
Bütün tadillerile birlikte esbabı mucibe lâyihaları ve Adliye Encümeni mazbatalarile: İkinci basılış
Fiyatı 100 Kr. Ciltlisi 125 kuruş.
Satış yeri: İstanbul Ankara Caddesi
CIHAN KITAPHANESİ

Neden Aspirin ?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

BAYER

Hesap defterleri

Piyasanın en sağlam, en muntazam en zarif ve en ucuz

Yövmiye defterleri

Kasa defterleri

Defteri kebirler

Muavin defterler

Birinci hamur kâğıt ile	kuruş	Kalın banka kâğıdı ile	kuruş
200 Sahifeli	120	200 Sahifeli	140
300 »	150	300 »	170
400 »	200	400 »	225

(Akşam) idaresinde satılmaktadır. Telefon: 24240

Hesap defterlerinizi almadan bunları görünüz ve bu fırsattan istifade ediniz!

İstanbul belediyesi ilânları

Makinist Muavinliği imtihanı

İstanbul Belediyesi Karaağaç Müessesatı buz fabrikası için alınacak bir makinist muavinliği için aşağıdaki şartlar dahilinde bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

1 — Talip olacaklar bir sanayi mektebi tesviye ve makinist kısmı mezunu olacak ve hiç olmazsa bir sene işçi olarak bir yerde çalışmış bulunacaktır.

2 — Talipler askerlik hizmetini bitirmiş olacaklar ve yaşları otuz beşi geçmiş olmayacaktır.

8 — Talipler hüsnühal varakası, sıhhat raporu ve askerlik vesikasını verecekleri istek kâğıdına bağlayacaklardır.

4 — Talipler nazarî ve amelî olmak üzere iki imtihana tâbi olacaklardır.

5 — Gerek amelî ve gerekse nazarî imtihanda iyi bir cevap ile birlikte cevap verme müddeti meselesi de nazarı dikkate alınacaktır.

6 — İmtihanlara 2/3/937 salı günü saat onda başlanacktır.

7 — İmtihana girmek isteyenler 19/2/937 cuma günü saat onbeşe kadar arzuhallerini müdüriyete vermeleri lâzımdır. O saatten sonra vukubulacak müracaatlar kabul edilmez.

8 — İmtihanı kazananlar hakkında alelûsul tekrar tahkikat yapılacağı gibi, ahvali sıhhiyeleri hakkında da Belediye heyeti sıhhiyesince tekrar muayene raporu alınacak ve ondan sonra işe başlattırılacaktır. (762)

Kimyager alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Ankarada istihdam edilmek üzere bir kimyager alınacaktır. Askerliğini yapmış isteklilerin istida ve vesikalarile umum müdürlüğe müracaatları. (692)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂNLARI

Tümen birlikler hayvanatı için 420 ton yulaf alınacaktır.

Kapalı zarfla eksiltmesi 18/2/1937 saat 16 dadır. Zarflar bir saat evveline kadar kabul edilir. Muhammen bedeli 29400 lira ve ilk teminatı 2205 liradır. Şartnameler 147 kuruş mukabilinde verilir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve eksimlteye iştirak için teminat mektupları ve kanunî vesikalarile Lüleburgaz Tümen Satınalma komisyonunda bulunmaları. (589) (574)

Umum Emlâk Acentesi

Galata Ömerabit han 2. ci kat No. 24

EHVEN ŞERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN EMLÂK ALIM ve SATIMI

TELEFON: 49419

Dr. AHMED ASIM ONUR

Ortaköy Şifa Yurdu

Yatak ücretleri 2 liradan itibaren..

3 üncü sınıfda ameliyat ücreti alınmaz.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ehven hususî fiatler. Ortaköy tramvay yolu Muallim Naci cad. 111 - 115

Telefon - 42221

AKŞAM NEŞRİYATI

ŞU YERLERDE SATILIR:

Akşam gazetesinde

Babıâli, Acımusluk sokak No. 13

İstanbulda

HALİT, kütüphanesinde Ankara caddesi

Beyoğlunda

HAŞET, Fransız Kitap Evinde Tünelbaşı

Köprüde

KEMAL, Kitap Köşkünde Köprü Kadıköy iskelesi.

Haydarpaşada

ŞİMENDİFER GARINDA: Gazete ve Kitap arabası sahibi İsmail

Kadıköyde

NET, Kırtasiye mağazasında Altıyol No. 1.

Büyükadada

NİKO, Tütüncü dükkânında İskele başı

İstanbul'dan başka yerlerde bütün kitap ve gazete satanlarda bulunur.

★

Kitaplarımız her yerde üzerindeki fiyete satılır.

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9,5 - 12» saatleri hakikî fikaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışlık telefon: 21044

SAÇ BAKIMI

Güzelliğin En birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince Paşabahçe fabrikası arazisi dahilinde hedmiyat ve hafriyat ile çıkarılacak tuğlaların yerinden çıkarılması, temizlenmesi ve istif edilmesi işi pazarlık suretiyle eksiltmeye konulmuştur.

II — Çıkarılacak tuğlaların beher bin adedi için 850 kuruş ve 400 bin tuğlayı tecavüz ettiği takdirde bin adedi için 800 kuruş muhammen bedel tesbit edilmiştir.

III — Pazarlık 27/II/937 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (771)

★

10000 Tabaka kırmızı hâreli aleminyum kâğıdı
7000 » sarı tırtıllı aleminyum kâğıdı
10000 » sarı sellofan kâğıdı
8000 » mumlu beyaz parşumen kâğıdı
3000 » Samsun kutuları için lüks kâğıd.

1 — Yukarda cins ve mikdarı yazılı iç ve dış tuvalet kâğıtları şartname ve nümuneleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 1/3/937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (749)

★

1 — Şartnamesi mucibince 30000 kilo 70X100 eb'adında ince şişe ambalaj kâğıdı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 1/3/937 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 16 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (748)

1 — Paşabahçe ispirto fabrikası için şartnamesi mucibince 4800 lira muhammen bedelli 9 adet istim kontörü açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

II — Eksiltme 22/III/937 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Kabataşda Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muvakkat teminat 360 liradır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin münakasa tarihinden beş gün evveline kadar fiatsız fennî tekliflerini İnhisarlar müskirat fabrikalar şubesine vermeleri ve münakasaya girebilmek için de münakasadan azamî bir gün evveline kadar verilen tekliflerin muvafık bulunduğuna dair mezkûr şubeden vesika almaları lâzımdır. Son gün vesika verilmiyecektir.

VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranılan vesaik ile yukarda yazılı vesika ve % 7,5 güvenme paralarile birlikte tayin edilen gün ve saatte adı geçen alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (656)

★

1 — İdaremizin Yavşan Tuzlası için şartnamesi mucibince satın alınacak beheri 4750 lira muhammen bedelli (2) adet Lokomotif kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

II — Eksiltme 9/3/937 tarihine rastlıyan salı günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Muvakkat teminat 712,50 liradır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V. — İsteklilerin eksiltme gününden en az on gün evvel şartnamede gösterilen esasları ihtiva etmek üzere fiatsız ve mufassal tekliflerini inhisarlar tuz fen şubesi müdürlüğüne vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu ve ayrıca kanunî vesikaları ihtiva edecek olan kapalı zarflar en geç ihale günü tam saat 14 e kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu reisliğine verilmiş olmalıdır. (379)

Türk Hava Kurumu Satınalma Komisyonundan :

Türkkuşu için 4 tane Çadır-hangar- yaptırılacak ve 15/2/937 pazartesi saat 15 te açık eksiltme ile münakasası icra edilecektir. İstekli olanların şartname ve resmini görmek için Piyango direktörlüğü muhasebesine gelmeleri. (751).

NİÇİN BAŞKA İNSANLAR GİBİ yaşamıyorsunuz?

Niçin herkesin neşesi nikbinliği sizde yok?
Niçin Radyonun getireceği saadete, neşeye kapılarınızı kapamış buluyorsunuz?
Radyoyu çok mu pahalı buluyorsunuz? R.C.A. mühendislerinin uzun senelerdenberi yorulmak bilmiyen bir gayretle en mükemmel neticeye asgarî bir fiatla nasıl varmağa muvaffak olduklarını zahmet ederek tetkik ettinizmi? Şu halde R.C.A. mükemmel ve kusursuz yeni Radyo Makinalarını dinleyiniz, fiatlarını ve taksitle satış şeraitini tetkik ediniz. Bu sizin menfaatiniz icabıdır. Bir R.C.A. Radyosuna sahip olduktan sonra, nikbinliğiniz artacak, neşeniz çoğaltacak, ve gıpta ettiğiniz insanlardan farkınız kalmıyacak. Ayda 12 lira vermek şartile hakiki bir R.C.A. Radyosuna sahip olabilirsiniz.

İHAP HULUSİ İSTANBUL

AYDA 12 LİRADAN İTİBAREN

O. T. T. A. Ş.
İSTİKLAL CADDESİ

RCA

·BOURLA·BİRADERLER·VE·ŞSİ

İSTANBUL·ANKARA·İZMİR

KANZUK SIHHÎ BALSAMİN KREMLERİ

Londra, Paris ve Nev-York Berlin'de güzellik enstitülerinden takdirname ile taltif edilmiş olup beynelmilel sergilerin altın madalyelerini haizdir.

Esmer, sarışın, kumral, her tip için muvafıktır. Güzellik ve cazibeyi arttırır. Buruşuklukları, çil ve lekeleri kat'iyyen izale eder. Memleketimizin en kibar mahfillerinin kullandıkları Balsamin kremlerinin:

4 Nev'i vardır.

1 - Krem Balsamin yağsız beyaz gündüz için
2 - Krem Balsamin yağlı pembe gece için
3 - Krem Balsamin Acı Badem gündüz için
4 - Krem Balsamin Acı Badem gece için

Balsamin kremindeki hassa hiçbir kremde yoktur. Balsamin maddesi mesameleri kapatan cildi gençleştirerek beyaz, yumuşak, mat ve nermin kılan besleyici bir cevherdir.

INGILIZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU — İSTANBUL

ARABACILARA MUJDE

Çoktanberi beklediğiniz dünyanın en meşhur

HASAG

Lüks ve arabacı

Lâmbaları gelmiştir

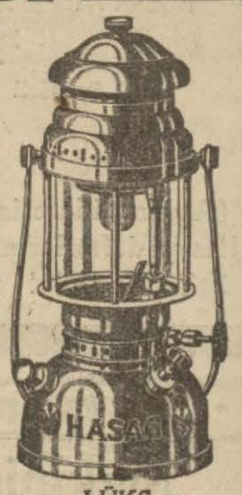

Arabacılara mahsus LAMBA

Umumî satış yeri: İstanbul Tahtakale caddesi 51 numaralı

LÜKS LÂMBASI

POKER TIRAŞ BICAKLARI deposudur.

DAİMON Fenerleri

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren

DAİMON

Fnerleri gelmiştir.

İyi ışık almak için yalnız

DAİMON Pilleri

İle

DAİMON Ampullarını

Kullanınız, ve her yerde DAİMON markasına dikkat ediniz.

İZMİRDE
Dr. ABDÜLKADİR TAŞTAN
Sinir ve Elektrik Tedavisi
İzmir, İkinci Beyler sokağı No. 81 de her gün ikiden sonra. Tel. 331

TAN
Türk çiçekci mağazası
Her nevi taze çiçeklerle çelenkler, sepetler ve asrî modeller üzerine siparişler kabul olunur.
Türkiyenin yegâne millî müessesesidir: Beyoğlu Hristaki Pasajı No.8

Dr. FETHİ
LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu
Kan, idrar, balgam, mevadı gaita tahlilleri ve (İDRAR VASITASİLE GEBELİĞİN İLK GÜNLERİNDE KATÎ TEŞHİSİ) *yapılır.*
Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı Tel. 40534

KAŞE

NEOKALMİNA

GRİP
NEZLE
BAŞ VE DİŞ
AĞRILARINI KESER

ERGO

Galatasaray Lisesinden:

Yatılı talebemizin üçüncü taksitlerini Mart başlangıcına kadar veznemize yatırılması ilân olunur. (826)

Sahibi Necmeddin Sadak — Umumî neşriyat müdürü: Enis Til
Akşam matbaası